

NPLW Nationaal
Programma
Lokale Warmtetransitie

Hartelijk Welkom

Werkbezoek Warmtestad
23 mei 2025

Verkenning: Rijk moet private warmtebedrijven overnemen

Katrijn de Ronde 23 januari 2025

Het Rijk moet de private warmtebedrijven overnemen, en omvormen tot een viertal publieke, regionale warmtebedrijven. Dat staat in het advies van verkenner Frans Rooijers aan het ministerie van Klimaat en Groene Groei. Warmtebedrijven Eneco en Ennatuurlijk zien meer in het aanpassen van het wetsvoorstel voor de nieuwe warmtewet.

▲ Het Warmtebedrijf Tilburg moet in eerste instantie warmte gaan leveren aan Tilburg-Zuid, maar termijn kunnen ook andere delen van Tilburg aansluiten. © Jan Stads/Pix4Profs

Tilburg heeft haast met oprichting Warmtebedrijf en trekt 11 miljoen

Grootste zonthermiepark van Nederland geopend. René Paas roept Sophie Hermans op: 'Kijkt u mee?'

Wouter Hoving · 14 mei 2025, 9:48 · Stad

Wethouders van de zes gemeenten. (Foto: Joris Aben)

Zes gemeenten willen samen Regionaal Warmtebedrijf starten

Leiden, 14 mei 2025 om 9:15 uur door de redactie

Zes gemeenten in de Leidse regio gaan samen met Energie Beheer Nederland (EBN) en netbeheerder Alliander onderzoeken of ze een Regionaal Warmtebedrijf kunnen oprichten. Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest, Voorschoten en Zoeterwoude ondertekenden op 12 mei een intentieovereenkomst. De ondertekening komt vóór de behandeling van de Wet collectieve warmte in de Tweede Kamer op 19 mei.

▲ De aanleg van een warmtenet. © Nico Schouten

Energie Beheer Nederland sluit zich aan bij warmtenet Zuid-Limburg

Energie Beheer Nederland heeft zich aangesloten bij Warmtenet Zuid-Limburg. Vandaag werd de intentieverklaring getekend voor dit regionale warmtebedrijf.

Overheid pakt de regie terug: Overijssel wil eigen warmtebedrijf starten met Drenthe

1 mei, 14:17 · Aangepast 1 mei, 14:23 · 2 minuten leestijd

Programma ochtend

- 10.15: Philip Broeksma - Wethouder Energie Groningen
- 10.30: Actualiteiten NPLW, VNG, BNG
- 11.15: Paul Corzaan - Projectleider Energie Groningen
- 11.45: Kees van den Berg - Directeur Vastgoed Patrimonium
- 12.15: Lunch
- 13.00: Wandelen naar het zonthermiepark Dorkwerd en de Warmtecentrale WarmteStad

Wethouder Broeksma

Gemeente Groningen

Ontwikkelingen NPLW

Ontwikkelingen NPLW

- Recent gepubliceerd:
 - Handreiking kavelsystematiek, [nplw.nl/kavelsystematiek](https://www.nplw.nl/kavelsystematiek)
 - Handreiking plan-mer: <https://www.nplw.nl/warmteprogramma/mer>
- Verkenning NPLW naar landelijke mer opgestart
- Wcw vragenurtjes [26 mei oprichting publieke warmtebedrijf met EBN Alliander en Eindhoven]
- In ontwikkeling:
 - mini handreiking aanwijzing en overgangsrecht
 - handreiking ontwikkeling publieke warmtebedrijven

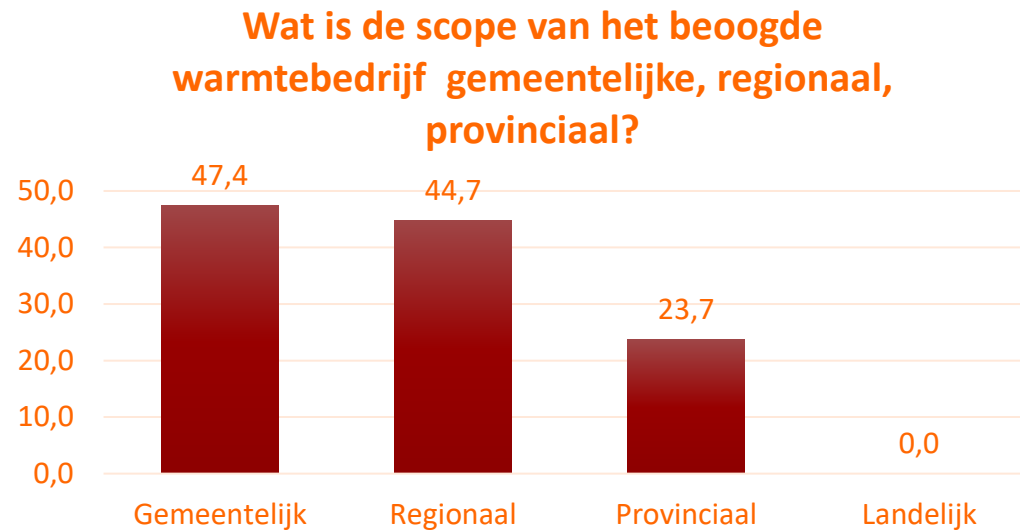
Ontwikkelingen NPLW

- RVO: Update template businesscasemodel: Q3
- RVO: Ontwikkeling standaard kengetallen
- Uitgangspunten rekenen aan warmte: juni

Ontwikkelingen publieke realisatiekracht

- Gemeenten voortvarend met ontwikkelen publieke realisatiekracht warmtenetten
- Voorlopige resultaten Lokale Warmtetransitie in Beeld: 28% van de gemeenten geeft aan betrokken te zijn bij de ontwikkeling van een warmtebedrijf waarin zij zelf participeert

Let op: het betreft voorlopige resultaten. TNO voert op dit moment een uitgebreide analyse uit van de volledige resultaten

Update Wet collectieve warmte (Wcw)

- Wetgevingsoverleg 19 mei:
 - Kritisch maar constructief
 - Meer tijd nodig voor besluit overname warmtebedrijven
- Uiterlijk 26 mei: schriftelijke beantwoording openstaande vragen(Q&A).
- Uiterlijk 3 juni: Kamerbrief en 3e nota van wijzigingen
- Week 9 juni: plenaire behandeling WCW in de Tweede kamer.
- Inwerkingtreding voorzien op 1 januari 2026.

Update Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw)

- Aangenomen door Tweede Kamer (23 april 2024), Eerste kamer (10 december 2024)
- Belangrijkste instrument: aanwijsbevoegdheid
- Lagere uitvoeringsregeling (het Bgiw) nog in ontwikkeling: verschillende instructieregels
 - >betaalbaarheid
- Beoogde inwerkingtreding 1/1/ 2026

Update financieringsinstrumentarium en WIS

Financieel instrumentarium Wcw

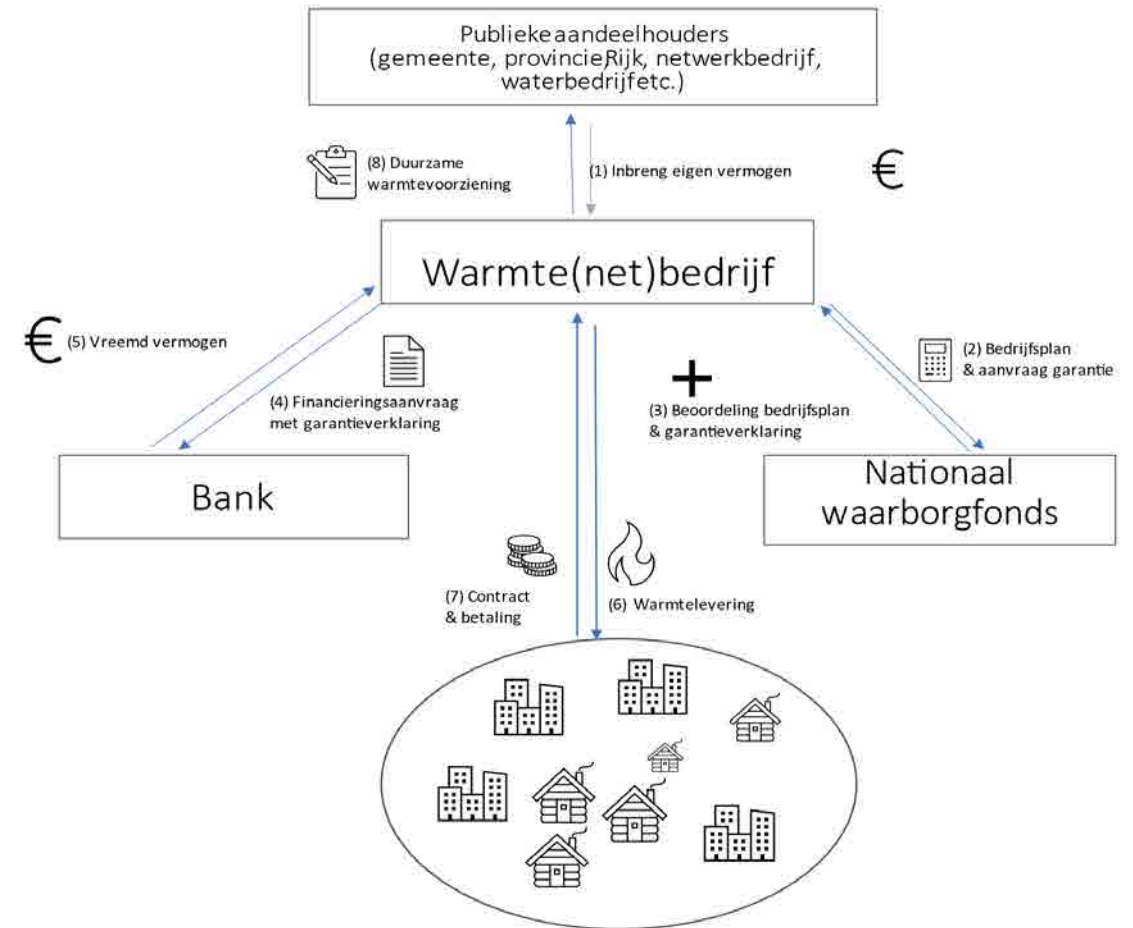
- **Tariefregulering:**
 - ✓ Van gasreferentie (NMDA) naar kostprijs+ gebaseerde tarieven (3 fases)
 - ✓ ACM: referentietarief voor kleine netten (<1500 WEQ)
- Aanvullende opties om betaalbaarheid te garanderen:
 - Tarieflimiet & vereveningsfonds
 - Relatieve prijsgarantie

Financieel instrumentarium Wcw

- Nieuwe subsidieregeling voor de in pandige kosten per 1/1/26:
 - Samenvoeging SAH, ISDE, SVVE
 - Subsidie via uitvoerder

Waarborgfonds Warmtenetten

- Waarborgfonds in ontwikkeling
 - Reservering (onder voorwaarden) Klimaatfonds: 215 miljoen
 - Operationeel zodra Wcw in werking treedt
- Garandeert naleving rente- en aflossingsverplichtingen
 - gunstiger voorwaarden voor VV: lange looptijd en lage vaste rente
 - EV kan van 30% (relatief kostbaar) naar 10-20% EV
 - Verbetering buca
- Premie ter hoogte van 0,1-0,4% van totale investering
- Nu: pilotfase met een aantal warmteprojecten

Nationale Deelneming Warmte

- EBN werkt rol van nationale deelneming voor warmte uit
- Gemeenten, provincies en netbeheerders anticiperen door vorming regionale warmtebedrijven
- Minderheidsaandeel EBN, max. 40% van de aandelen, overige moet van gemeenten en provincies (evt. indirect via netbeheerders of publieke fondsen) komen.
- Max 49% privaat aandeelhouderschap
- Verkenning Warmtebedrijven, Frans Rooijers:
 - Verzoek minister naar behouden uitvoeringskracht huidige private warmtebedrijven
 - Advies: koop Vattenfall, Ennatuurlijk en Eneco (schatting 2-5 mld)
 - Vorm met hen en HVC 4 regionale warmtebedrijven

Update WIS

WIS 2025

Publicatie verwacht begin juni, openstelling augustus

Wijzigingen

- Vereenvoudigen en meer recht doen aan de diversiteit van projecten
- Subsidie obv % investering ipv generiek model business case

Opties langere termijn

- Subsidie voor ontwikkelfase
- Synergie met subsidies bronzijde, klantzijde of andere sectoren zoals glastuinbouw
- Toepasbaarheid op kleine warmtenetten of juist grotere systeeminvesteringen in het transportnet.

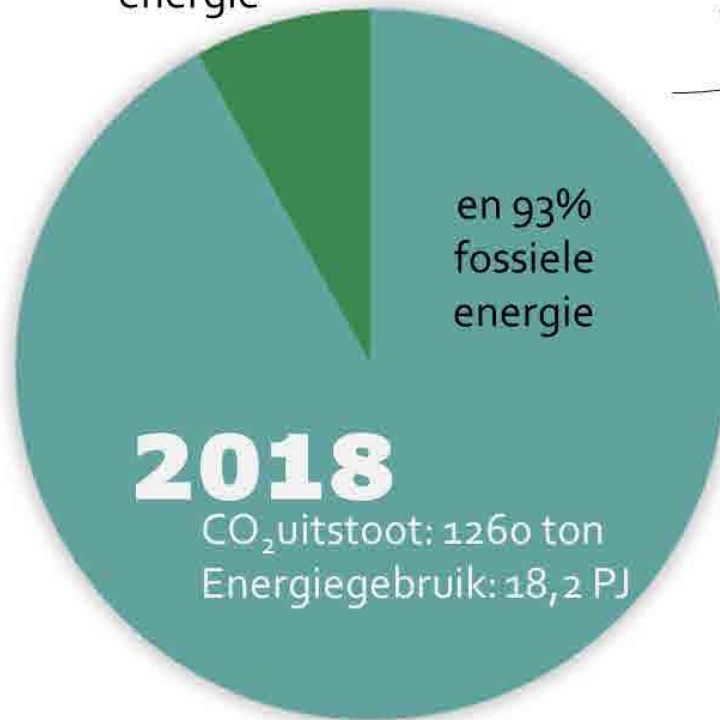
Paul Corzaan
Projectmanager Energie

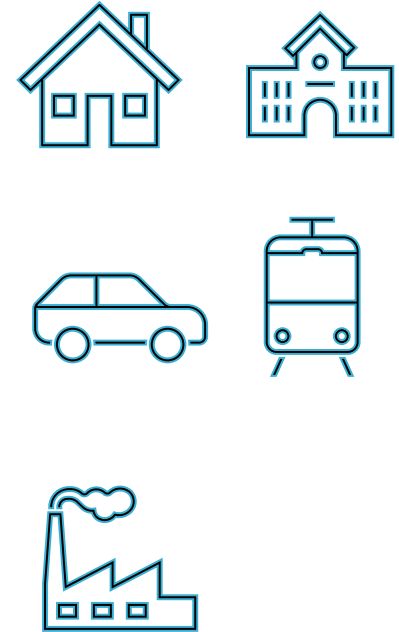
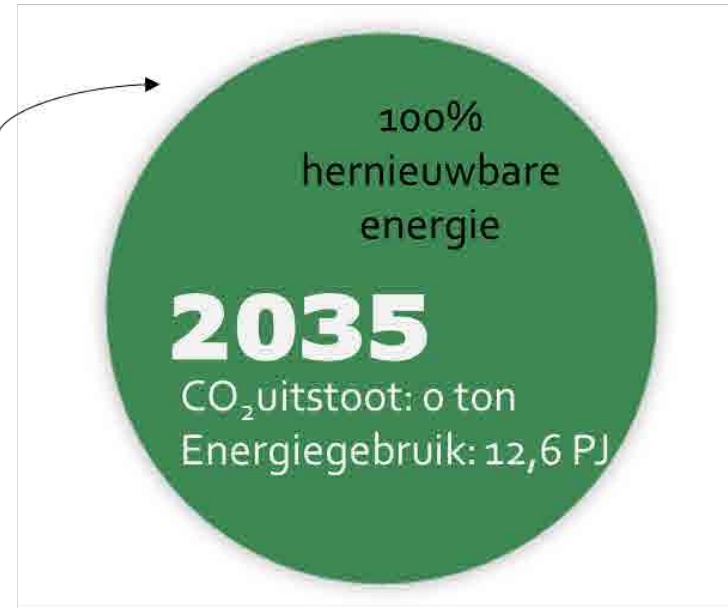
**DUURZAAM
GRONINGEN**

Routekaart CO₂ –neutraal 2035

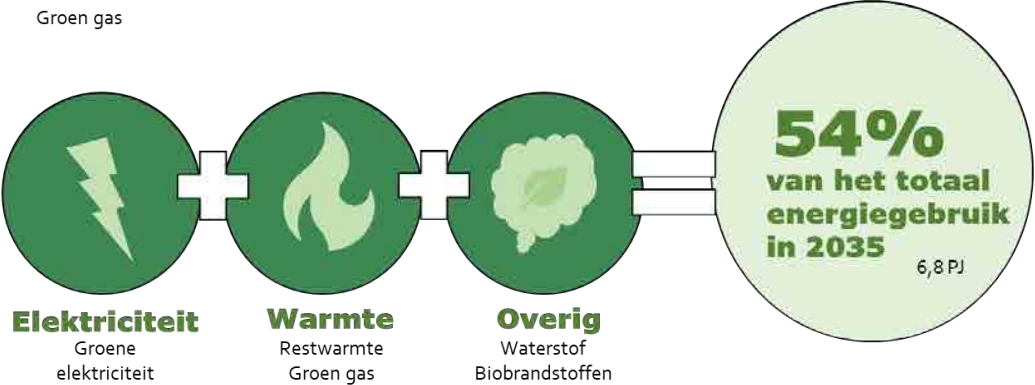
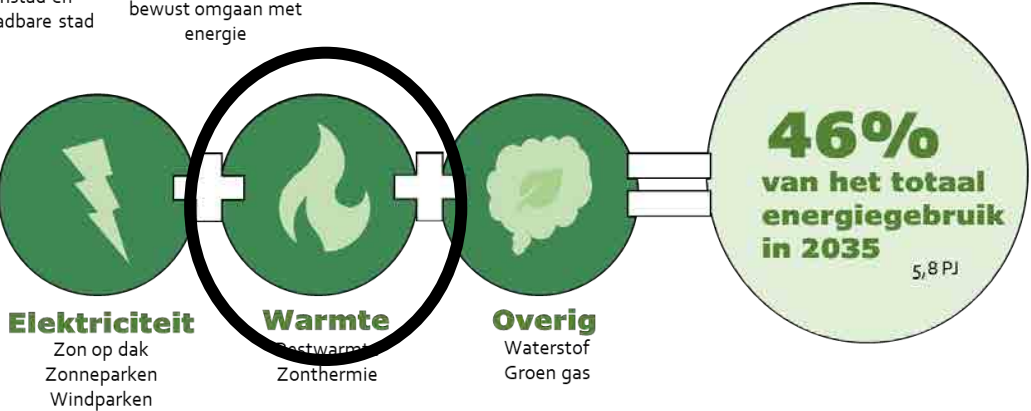
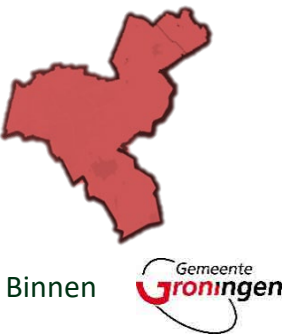
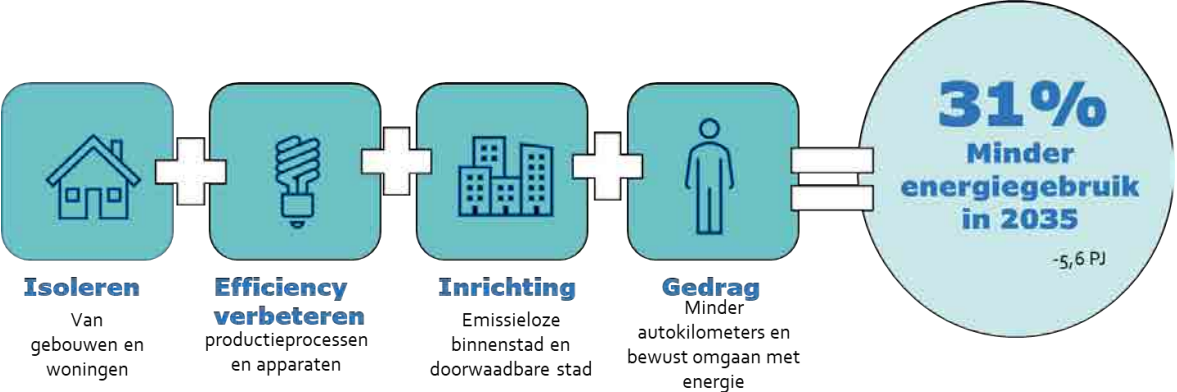
Van 7%
hernieuwbare
energie

naar...

Onze aanpak:

ons
'Publiek warmtebedrijf'

WarmteStad

Idee Essent Warmte

voorlopig tracé warmtenet

2008

Groningen duurzaam warm
Visie en strategie voor ontwikkeling
en gebruik van duurzame warmte
en koude in de stad Groningen

stad.

Stad verdiept

Conceptvisie op de ondergrond
van de gemeente Groningen

stad.

2012

WARMTE IS GOED voor maar liefst 40% van ons totale energiegebruik. Elk jaar verbruiken de huishoudens in Groningen ongeveer 100 miljoen kubieke meter aardgas. Daarop valt veel te besparen door meer gebruik te maken van 'duurzame' warmtebronnen zoals restwarmte, geothermie, riothermie en warmte-, koudeopslag in de bodem. Door de geologische omstandigheden, de aanwezigheid van enkele grote producenten van restwarmte, liggen er in Groningen bovengemiddelde kansen. Kansen die we als compacte 'heerijstad' ook daadwerkelijk kunnen verzilveren.

Hoogkerk

Sulfur Line

De bodem onder Groningen is een soort 'duurzaamheid'. Het bewaren van overvloedige warmte in ondergrond kan onder andere bij de Sulfur Line. Door het boren van warmte uit de aardgasperiode kan de Sulfur Line het gehele jaar rond warmte leveren aan duizenden woningen.

Zernike Science Park

Geothermie
Ter plaatse van het Zernike Science Park en omgeving bestaat de mogelijkheid om op korte termijn naar diepe aartwarmte (ca. 3 kilometer diepte) te boren. De hoeveelheid warmte uit deze geothermische bronnen is voldoende voor ruim 10.000 huizen.

Soorten warmte

"Duurzame warmte"

- ▲ Biomassa
- Restwarmte
- Warmte-koudeopslag (WKO)
- Warmte-koudeopslag (WKO)
- ▼ Diepe aartwarmte (geothermie)
- Lage temperatuuropslag (LTO)
- ◆ Restwarmte, warmte uit het riool (perovox)

Groningen duurzaam warm Visie en strategie voor ontwikkeling en gebruik van duurzame warmte en koude in de stad groningen

Gasnet

Het Nederlandse hoofdtransportnet voor aardgas, dat een lengte heeft van circa 12.000 kilometer, is volledig in handen van de Gasunie. De jaarlijkse hoeveelheid aardgas dat door de leidingen stroomt, is ongeveer 125 miljard kubieke meter ofwel circa 25% van het totale Europese gasverbruik.

Binnenstad-Oost

UMCG Restwarmtenet Het UMCG zit de koudketen in combinatie met ondergrondse opslag gaat naar rioleringsbouw en bestaande woningen in de Oosterparkwijk. Uitbreiding naar de nieuwbouw Oosterhamriktracé en koppeling met de WKO op het Bodenterrain en Oudebrinkterrein is mogelijk.

Riothermie
Om afvalwater beslist nog veel energie. Met een warmtewisselaar in het riool kunnen we deze warmte terugwinnen (iothermie). Op een groot aantal plaatsen in Groningen is dit nu al mogelijk.

De Hoogte Indische Baart Oosterhamriktracé Oosterparkwijk

Kardinge

Biomassa
Biomassa wordt in Nederland veel gebruikt in grote elektriciteitscentrales voor de productie van groene stroom. Ook op kleinere schaal kan biomassa gebruikt worden. Binnen Oostingse bestaat het plan een rietveld / (rijen) Kardinge van warmte en koude te voorzien via een biomassa-centrale. In eerste instantie denken wij aan het efficiënt verbranden van reststoffen, ook andere technieken voor het benutten van overblijvende biomassa worden bedacht.

Groen gas
Naast dat de Sulfur Line in Hoogkerk groen gas produceert, heeft in 2013 Alterra een nieuwe groen gas installatie in bedrijf genomen. Groen gas wordt geproduceerd door het organische deel uit humus te scheiden en te vergisten. Hierbij ontstaat biogas dat via een eigenende groen gas (LFG) opgewaardeerd wordt naar aardgasvrij. Het groen aardgas komt dan in het aardgasnet van Eneco.

Europapark

Europapark

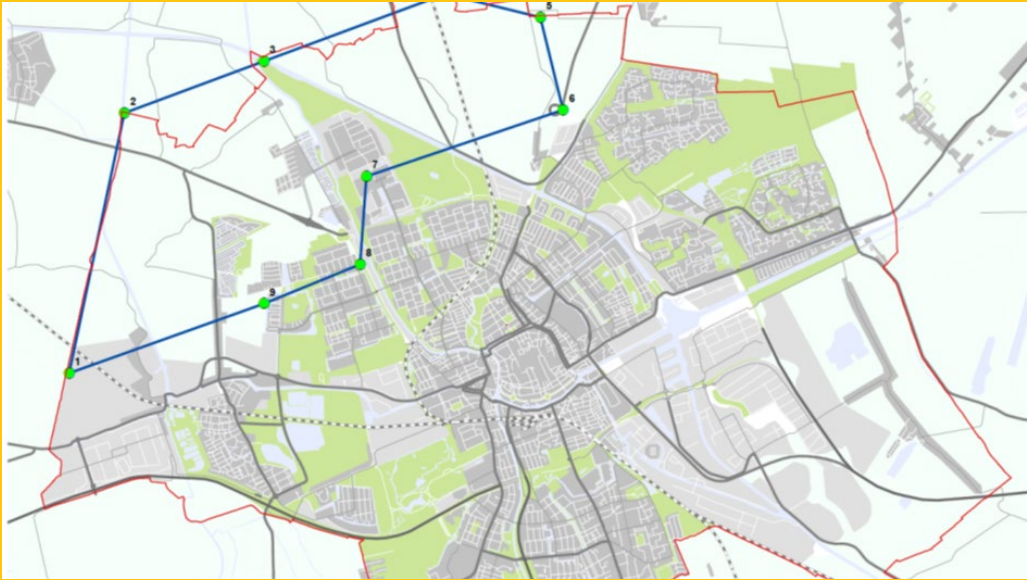
Op bedrijventerrein Zuidcoast (Wiercheterdijk o.o.) wordt veel energie in de vorm van warmte en biogas (Alterra) geproduceerd. Door het sluiten van kringlopen en het aanleggen van daarmee noodzakelijke infrastructuur kan die energie gebruikt worden door andere bedrijven. Bijvoorbeeld op het nabij gelegen Europapark. De lokale beschikbaarheid van (de daaruit groene) energie kan dan een aantrekkelijke vestigingsfactor worden. De overblijvende energie kan ook elders in de stad worden benut en zo bijdragen aan het realiseren van de energiedoelstellingen. De bedrijven krijgen op deze manier een extra functie, namelijk die van energieleverancier van de stad. Het Europapark en Zuidcoast worden dan een 'Energiebusinesspark' (ETP).

2012

2014

Groningen aardgasloos in 2035

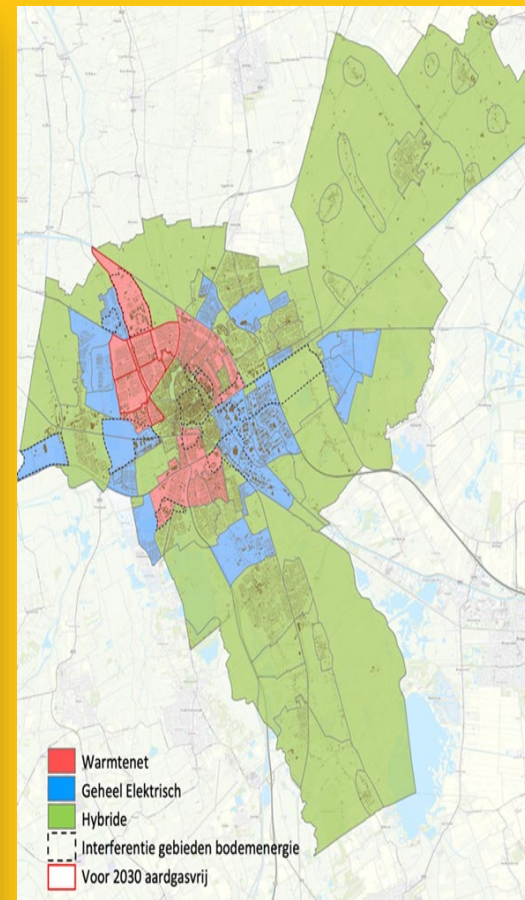
Gemeente Groningen, 18 november 2016

Tekst: Klaas Jan Noorman, proDO consult
Douwe van Noordenburg, proDO consult

2016

2019

2019

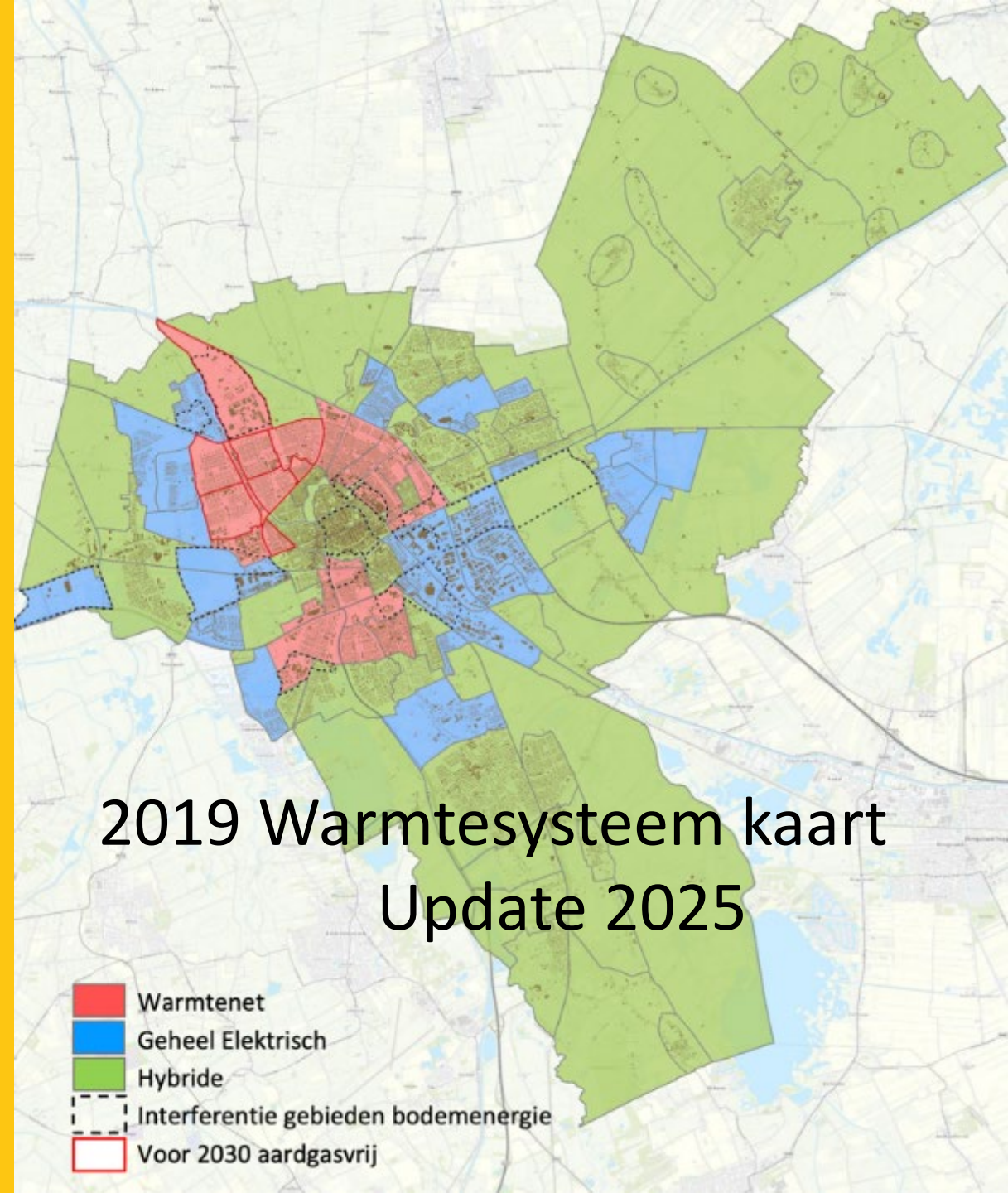

2021

WARMTETRANSITIEPLAN GRONINGEN

Uitvoering warmtetransitie
2022-2030

2011 / 2017 / 2023 / 2025

2012

2019

2021

Onze aanpak: 2 sporen

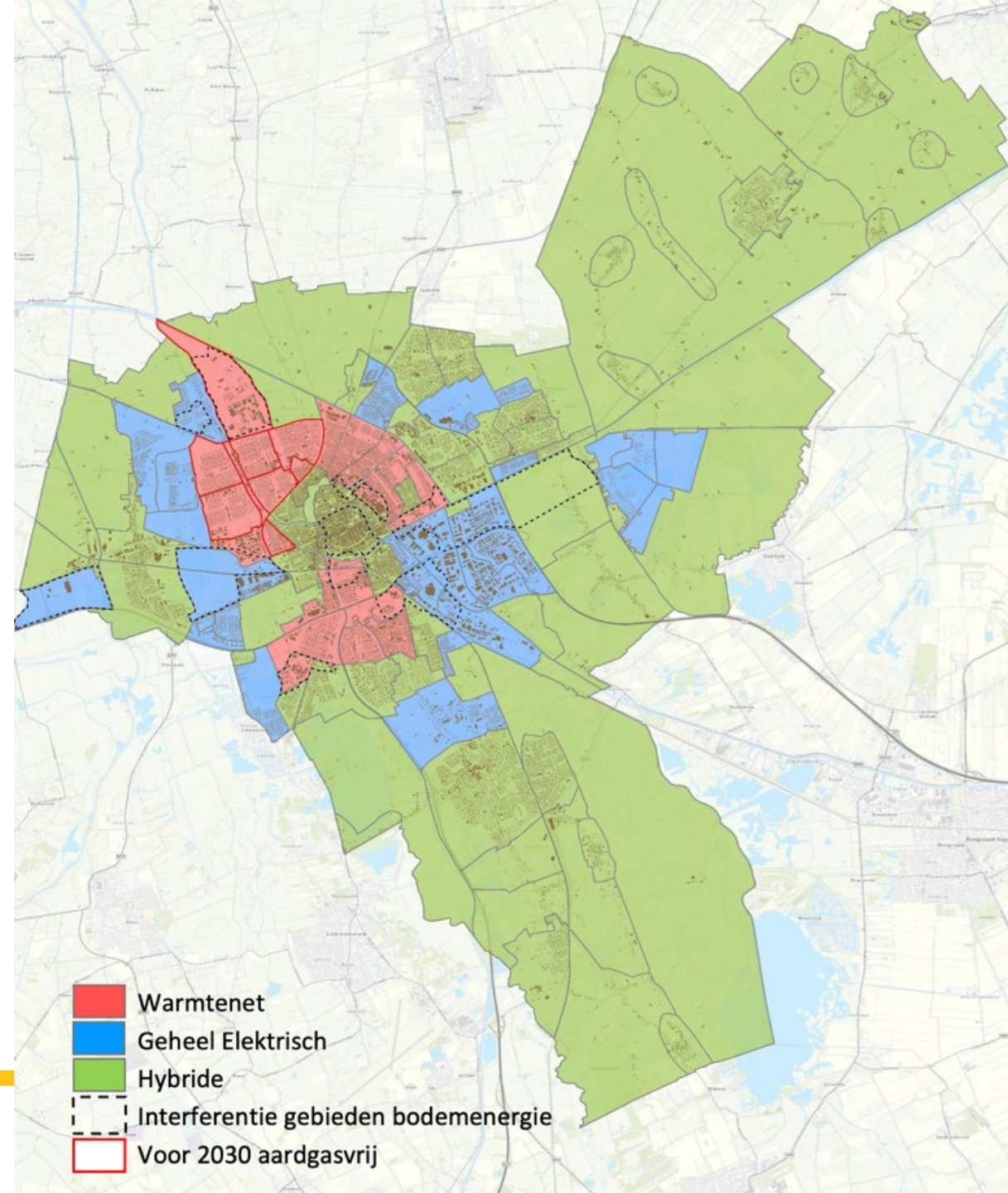
Warmtenet

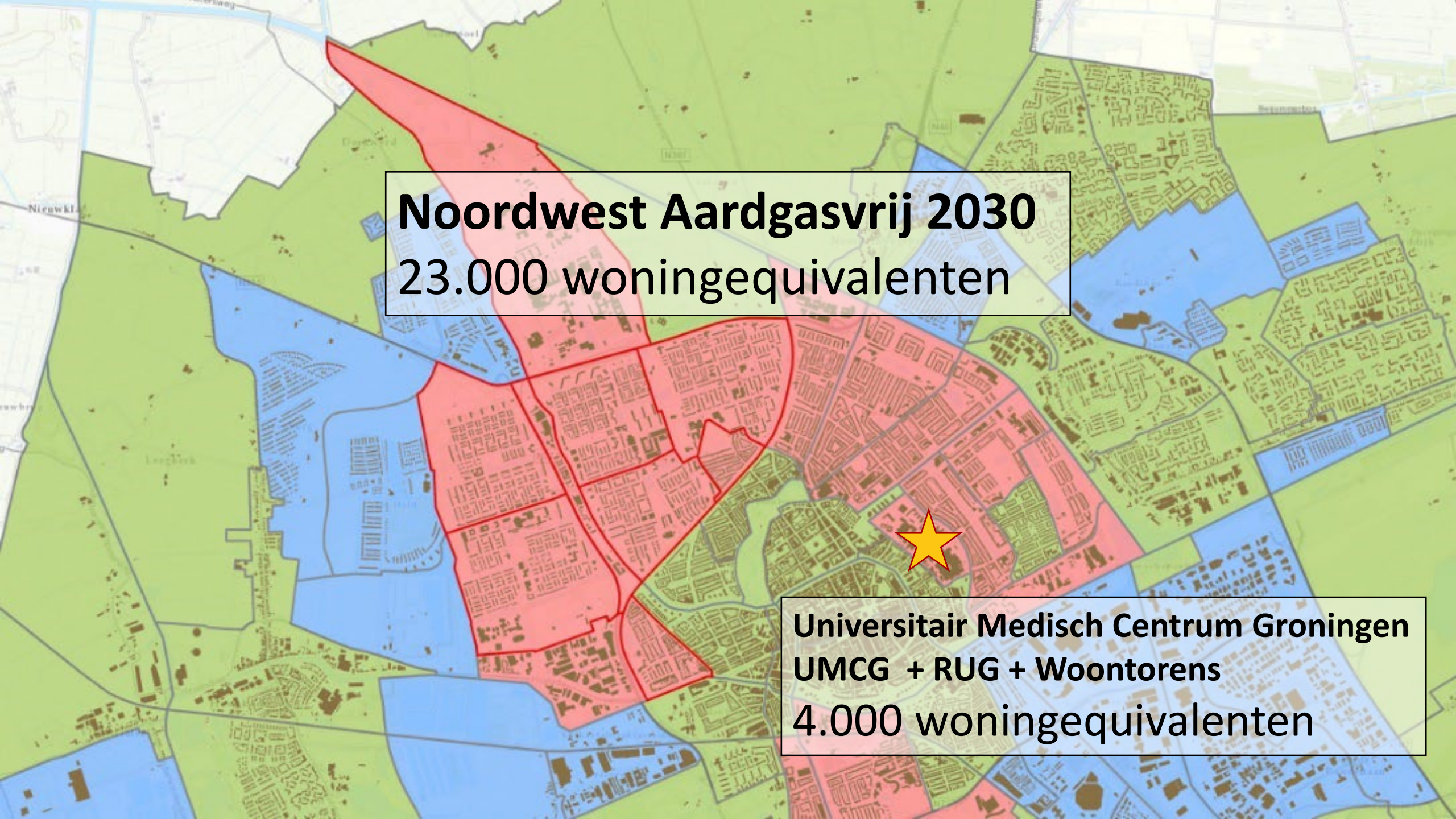

E-Loket

GRONINGEN
GEEFT **ENERGIE**

Noordwest Aardgasvrij 2030
23.000 woningequivalenten

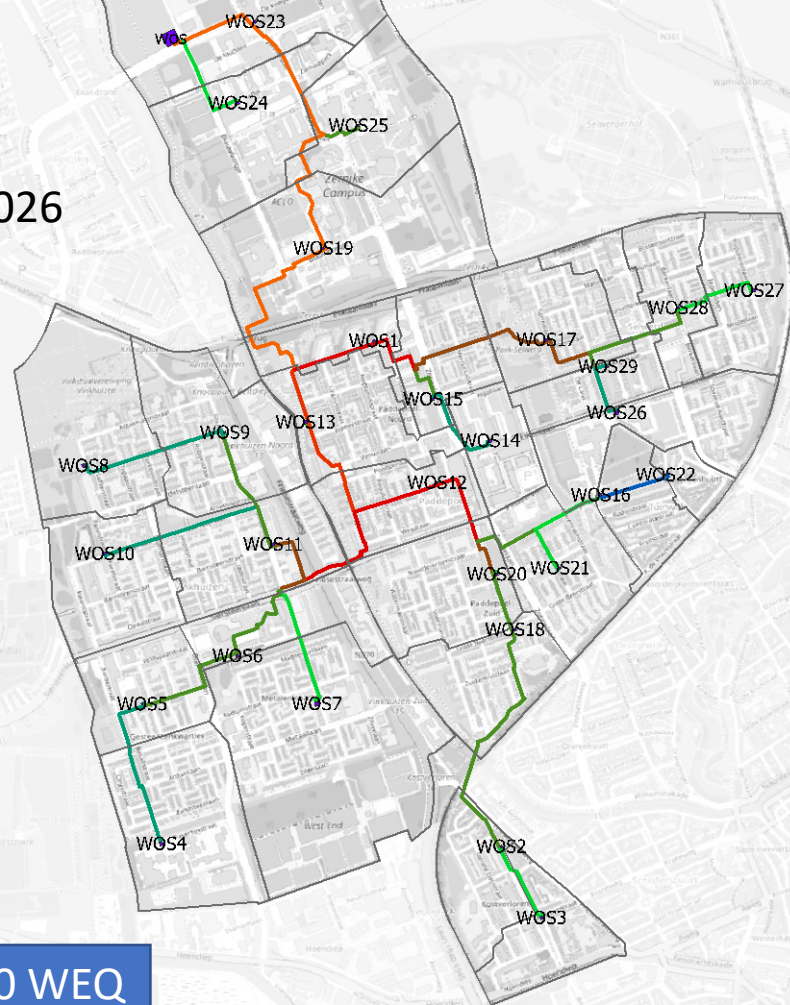
Universitair Medisch Centrum Groningen
UMCG + RUG + Woontorens
4.000 woningequivalenten

WärmteStad

Financiering:

Fase 1 :
2017 - 2026

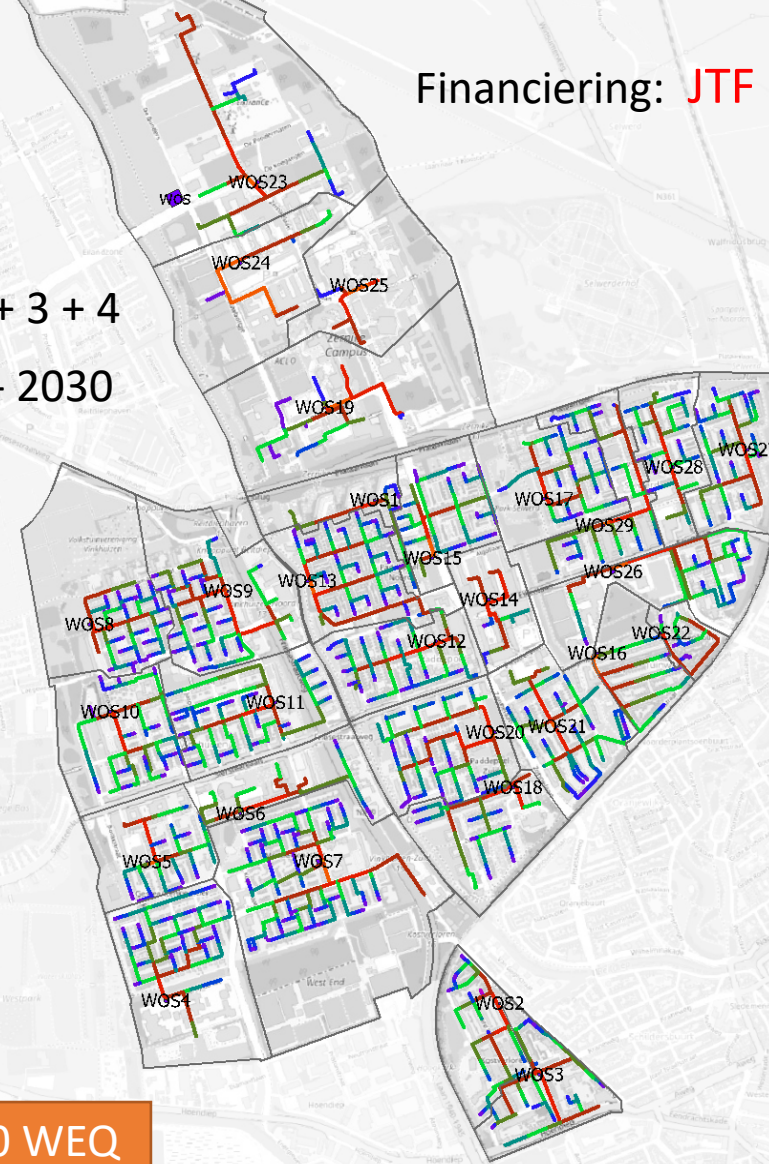
11.000 WEQ

WärmteStad

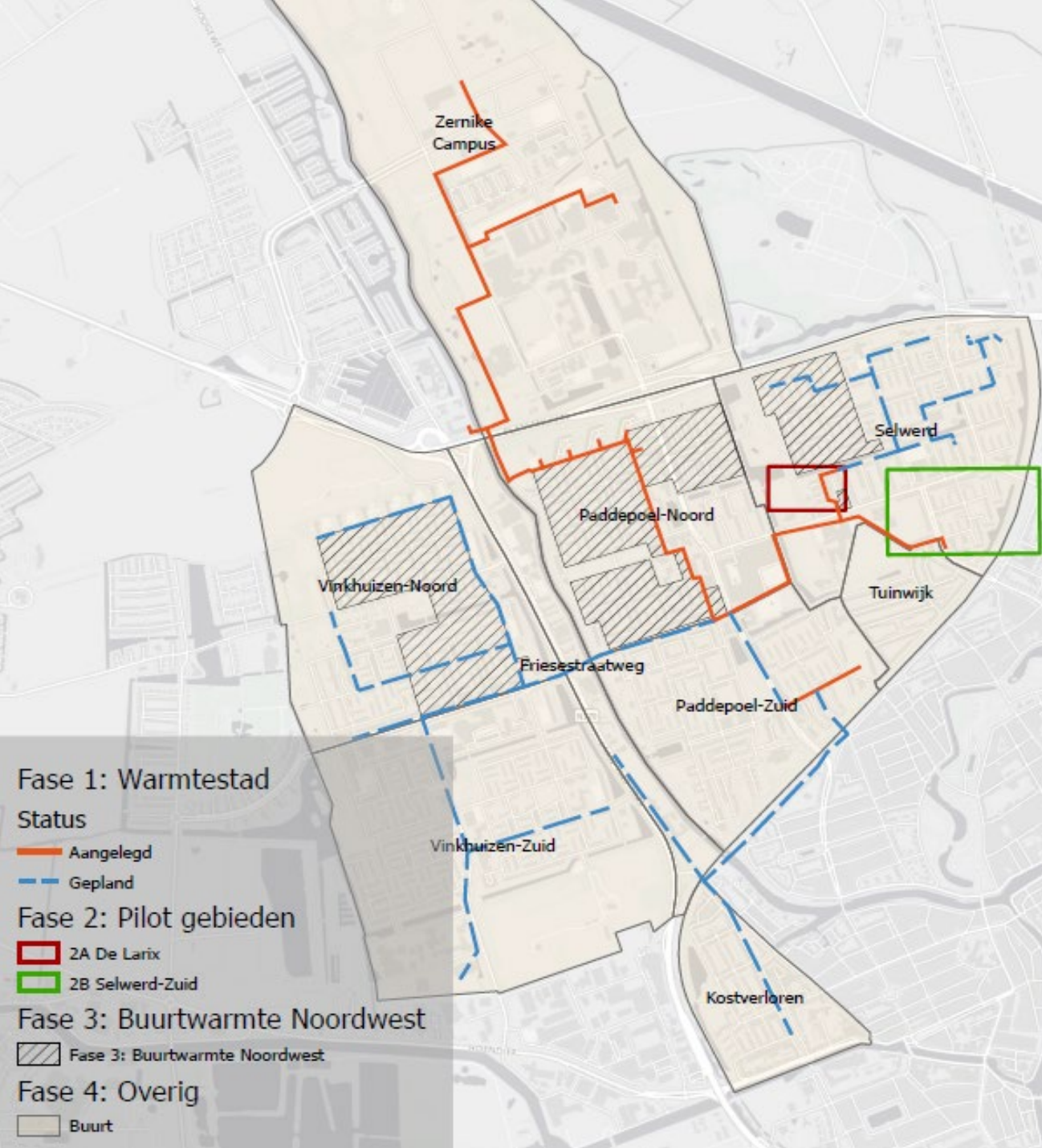
Financiering: JTF

Fase 2 + 3 + 4
2023 - 2030

23.000 WEQ

Pilots particuliere woningen gemeente / Grunneger Power / WarmteStad

- Bestaande bronnen
- Nieuwe bronnen
- Bestaand warmtenet
- Gepland warmtenet
- Tracé voorstel
- Buurten 2050 aardgasvrij
- Scope fase 2-4
- ⊗ Ondergrondse boringen
- 📍 Pompstations

Warmtenetplanning met de kernen Groningen, Delfzijl, Bedum, Winsum, Loppersum, Middelstum, Baflo, Usquert, Warffum, Uithuizermeeden en Appingedam met het all-electric referentietarief en hoge restwarmteprijs van 8,60 EUR/GJ geeft 1.932 GWh aan warmtenet inzet.

Uitgangspunt isolatieniveau 4, hoog, extra warmte afgifte systeem, Surface warmte WOS, Uithuizermeeden, base, 23 MW

All-electric referentietarief, gemiddeld op 20% boven huidige all-electric referentietarief

Scenario in Wb

Dromen mag!

Resultaten scenario

voor totaal 3 gemeenten

aantal gebouwen	55 107
10 MWh _{eq} (WEQ)	186 491
aansluitvermogen	1 559 MW
bronnen	36
bronvermogen	1 034 MW
warmtelevering	1 932 GWh
substations	848
pijpleiding tracé lengte	1 798 km
energieverliezen	9.4%
investeringen	2 357 mln EUR
investering per 10 MWh _{eq}	12 640 EUR
jaar opbrengsten	327 mln EUR
jaar kosten	293 mln EUR
aardgas besparing	212 mln m ³ per jaar
CO ₂ -reductie	380 kton CO ₂ _{eq} per jaar

Bedankt!

Rol corporatie in de warmtetransitie

23-05-2025

Een thuis
voor
iedereen

Agenda

Patrimonium

Portefeuillestrategie

Samenwerken aan transitie

Ervaringen tot nu toe?

Blik op de toekomst

Patrimonium

Opgericht 1914

6500 woningen/ 8300
verhuureenheden

Omzet ca. 50 miljoen

60 fte

Vastgoedbezit bevindt zich
binnen de stadsgrenzen

Patrimonium

Het bezit van Patrimonium bestaat uit 923 eengezinswoningen en 5.434 appartementen

Het gemiddelde bouwjaar van onze woningen is 1969

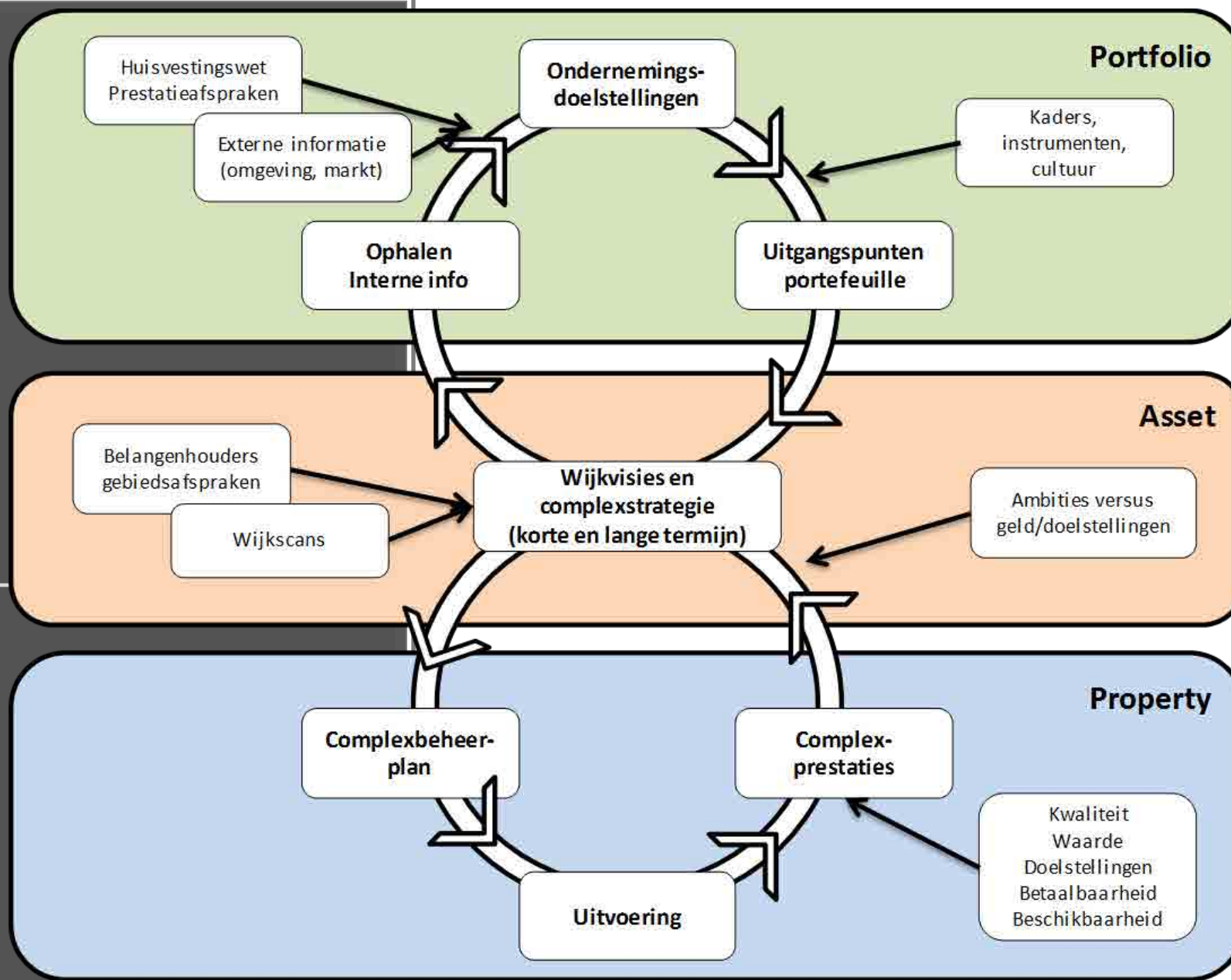
80 % tot de tweede aftoppingsgrens

De gemiddelde energie-index ligt op 1,35

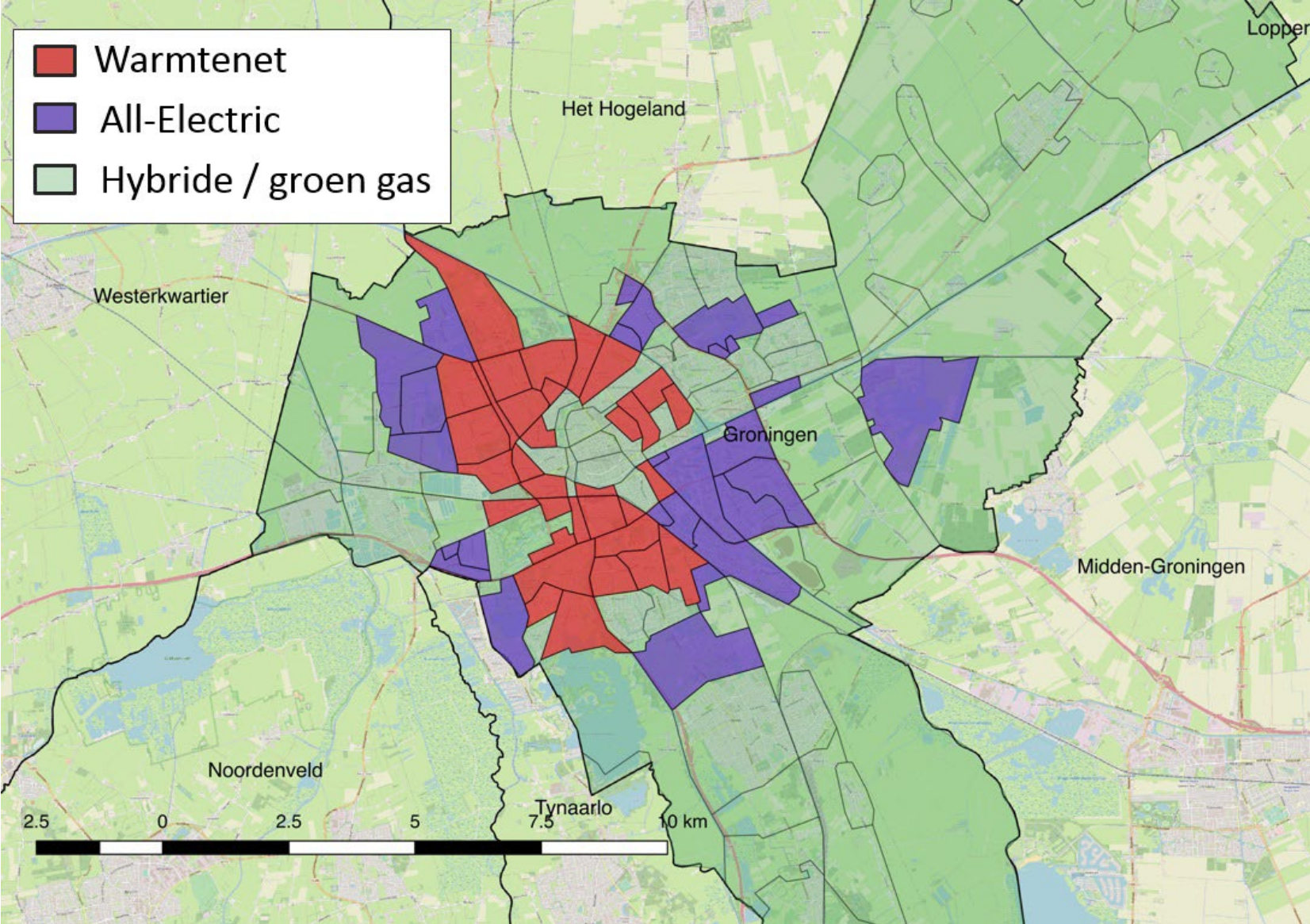
Portefeuillestrategie

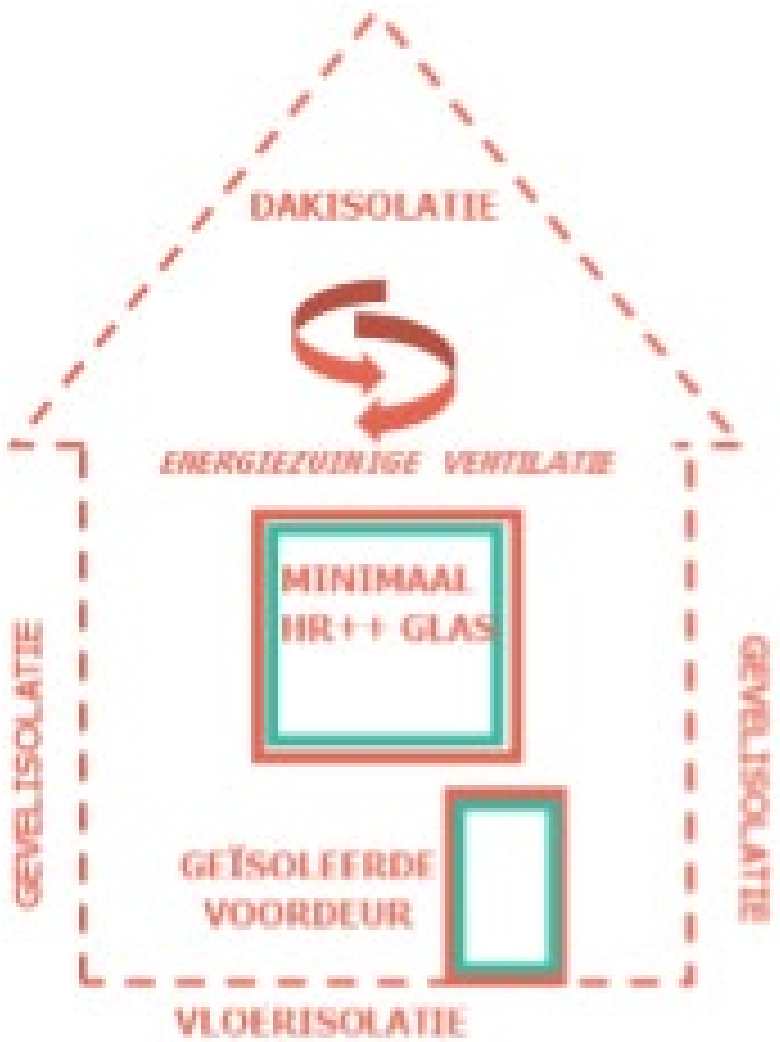

*Samenwerking stakeholders
als basisvoorwaarde voor succes*

Basiskwaliteit

Drie scenario's

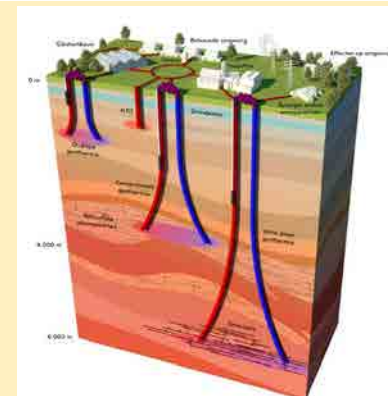
All-electric

Hybride / Groen gas

Warmtenet

Samenwerkingsovereenkomst Garantierегeling Exploitatieovereenkomsten etc.. etc!

WarmteStad

Voorwaarden garantieregeling warmtelasten Berkenflat

- 1. Garantie**
WarmteStad garandeert dat de totale kosten voor het verwarmen van een woning in de Berkenflat in Groningen met warmte, niet duurder zijn dan de totale kosten bij voortzetting van de verwarming met de aanwezige gas-cv ketel
- 2. Doelgroep**
Deze garantie geldt voor alle huishoudens in de Berkenflat die overstappen van verwarming met een gasketel naar verwarming vanuit het warmtenet Noordwest van WarmteStad
- 3. Kosten verschil**
Als uit het vergelijk tussen de totale kosten voor gasverwarming en de totale kosten bij warmtelevering blijkt dat het huishoudens toch onverhoopt meer betaalt dan vergoed WarmteStad het verschil.
- 4. Vergelijking gasverbruik**
Op de eindafrekening staat het warmteverbruik. Op de website van WarmteStad staat een vergelijkingstabel naar m3 aardgas. De klant kan deze ook via de klantenservice van WarmteStad opvragen. Deze berekening gebeurt op een zelfde manier als de Autoriteit Consument en Markt (ACM) gebruikt. De waarde in de vergelijkingstabel is het uitgangspunt voor de berekening van het kostenvergelijk.
- 5. Gasleverancier ten tijde van de overgang naar WarmteStad**
Om in aanmerking te komen voor de garantieregeling moet het huishouden op de leveringsovereenkomst van WarmteStad aangeven wie de huidige gasleverancier is. Deelnemers dienen een goed leesbare kopie van de eindafrekening van de gasleverancier te bewaren en op verzoek te verstrekken aan WarmteStad. Als de gasleverancier in de toekomst niet langer actief is wordt als referentie voor gasleverancier aangehouden de gemiddelde gasprijs volgens de Autoriteit Consument en Markt ACM.
- 6. Gaskosten**
WarmteStad neemt ieder jaar rond 1 januari de prijzen van aardgas op die op de website zijn vermeld van de gasleverancier. Dit betreft de prijs voor aardgaslevering met een vast tarief en een looptijd van 1 jaar inclusief alle bijbehorende netwerkkosten, vastrechten, leveringskosten en belastingen. Deze opname is het uitgangspunt waarmee de kosten van WarmteStad na ontvangst van de eindafrekening warmte over dat jaar, vergeleken worden.

WarmteStad

- 7. Overstapvergoeding**
Ingeval bewoners een gascontract voor bepaalde tijd hebben afgesloten voor 1 mei 2021 en een overstapvergoeding moeten betalen aan hun gasleverancier dan betaalt WarmteStad die boete voor hen.
- 8. Looptijd**
De garantie geldt voor een periode van 5 jaar.
- 9. Overheidsmaatregelen**
De garantieregeling geldt niet voor hogere kosten die ontstaan door maatregelen van overheidswege zoals wetgeving en fiscale maatregelen.
- 10. Aanspraakstermijn**
Aanspraak op de prijsgarantie moet binnen 6 weken na ontvangst van de eindafrekening worden gedaan bij WarmteStad. WarmteStad zal de aanspraak binnen 6 weken beoordelen. WarmteStad zal de vergoeding verrekenen met de eindafrekening dan wel als eenmalige storting vergoeden.
- 11. Procedure**
De klant kan kenbaar maken dat hij/zij aanspraak wil maken op de garantieregeling door binnen de aanspraakstermijn een brief of e-mail te sturen aan WarmteStad waarin zij de resultaten van de berekening op de website van WarmteStad aangeeft.
- 12. Andere voorwaarden**
Algemene leverings- en aansluitvoorwaarden van WarmteStad blijven onverminderd van kracht.
- 13. Toepasselijk recht**
Op deze garantieregeling is de Nederlands wetgeving van toepassing

christelijke
woningstichting
PATRIMONIUM

Realisatie

Voordelen warmtenet

Middentemperatuur
interessant voor oud bezit

Veilig

Eenvoudige installatie

uitdagingen warmtenet

Kosten

Imago

Impact

Welstand en aansluitingen Warmtestad

Specifiek Patrimonium

2023: 8,0

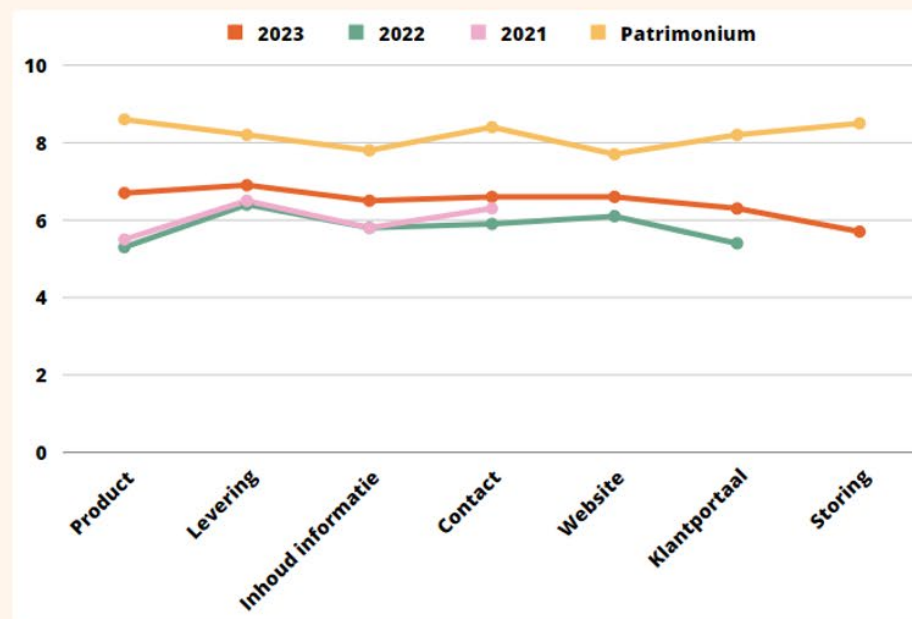
2022: 7,4

2021: 7,8

Aantal respondenten 2023: 59

Aantal respondenten 2022: 21

Berkenflat, Beukenhorst, Titaniumflat

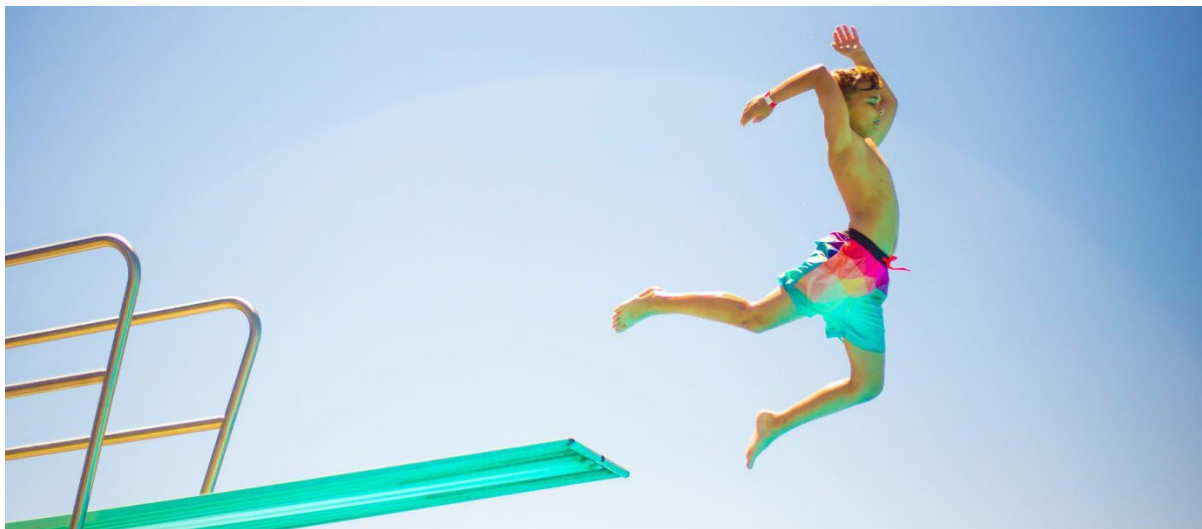
WarmteStad

Klant tevredenheid

Samenwerking WarmteStad

Toekomst....

Basiskwaliteit is
financierbaar (o.a. door
subsidiestromen)

C02 neutrale voorraad nog
niet (zie routekaartanalyse
aedes)

Onrendabele investering is
groot

Wat komt er op Warmtestad en corporaties af?

Kansen:

Samenwerking
Subsidiekansen
Draagvlak
Koppelkansen

Bedreigingen:

Dalende huren en Stijgende bouwkosten
Arbeidsmarkt
Regeldruk
Imago
Overheidsbeleid

Vragen

Programma middag

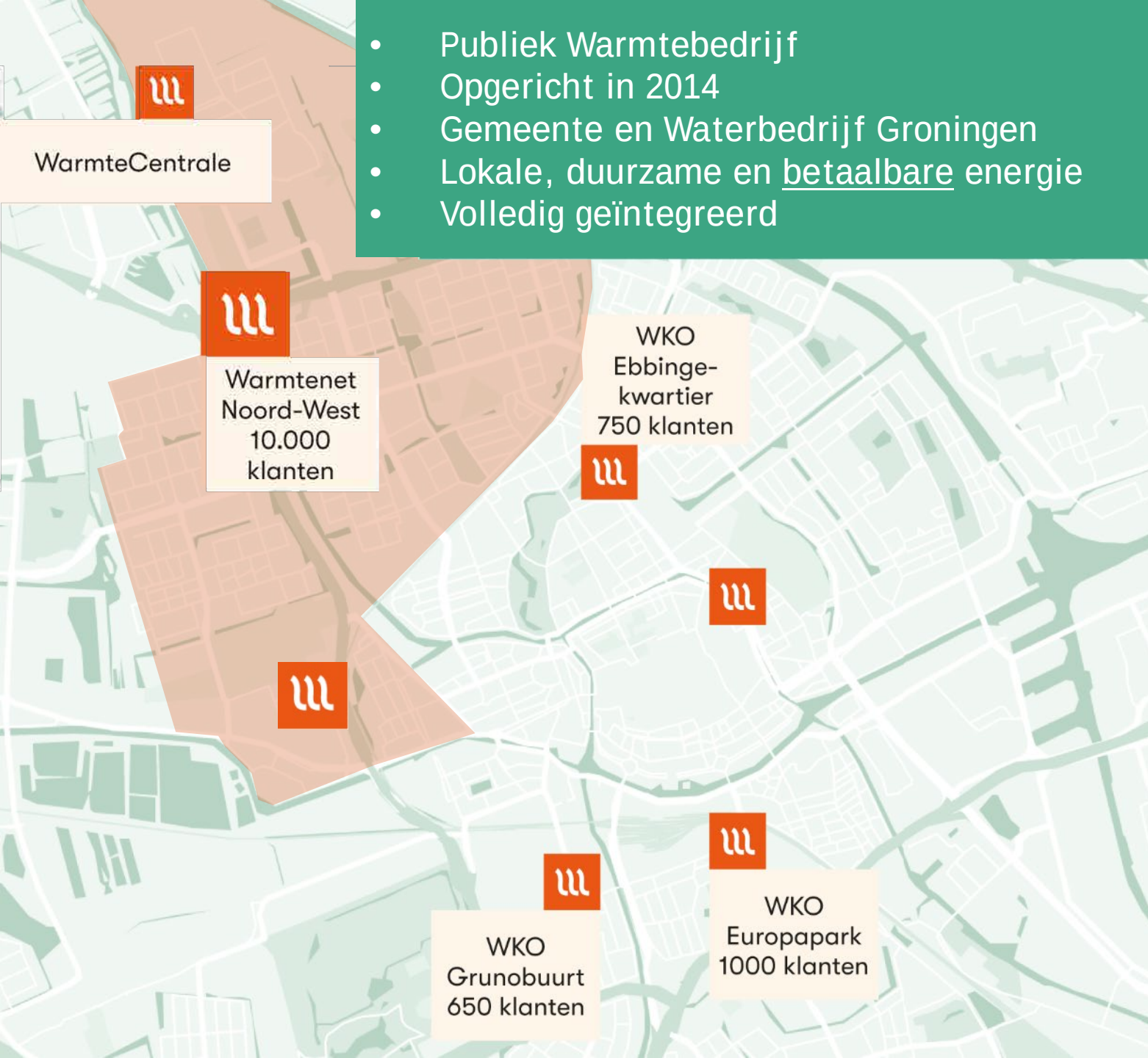
- Theo Venema - Business Developer WarmteStad
- Hans Elward - Ontwikkelaar Warmte Grunneger Power
- Dick Takkebos - Directeur WarmteStad
- Vragenuurtje
- Netwerkborrel, ruimte voor vragen aan ervaringsdeskundigen

Publiek warmtebedrijf

23 mei 2025

WarmteCentrale

- Publiek Warmtebedrijf
- Opgericht in 2014
- Gemeente en Waterbedrijf Groningen
- Lokale, duurzame en betaalbare energie
- Volledig geïntegreerd

Warmtenet
Noord-West
10.000
klanten

WKO
Ebbingekwartier
750 klanten

WKO
Grunobuurt
650 klanten

WKO
Europapark
1000 klanten

Fact & figures

warmtenet+wko
2016-2026

13.000

klanten

90

FTE

360 TJ

Warmte verkoop

16 M€

Omzet

130 M€

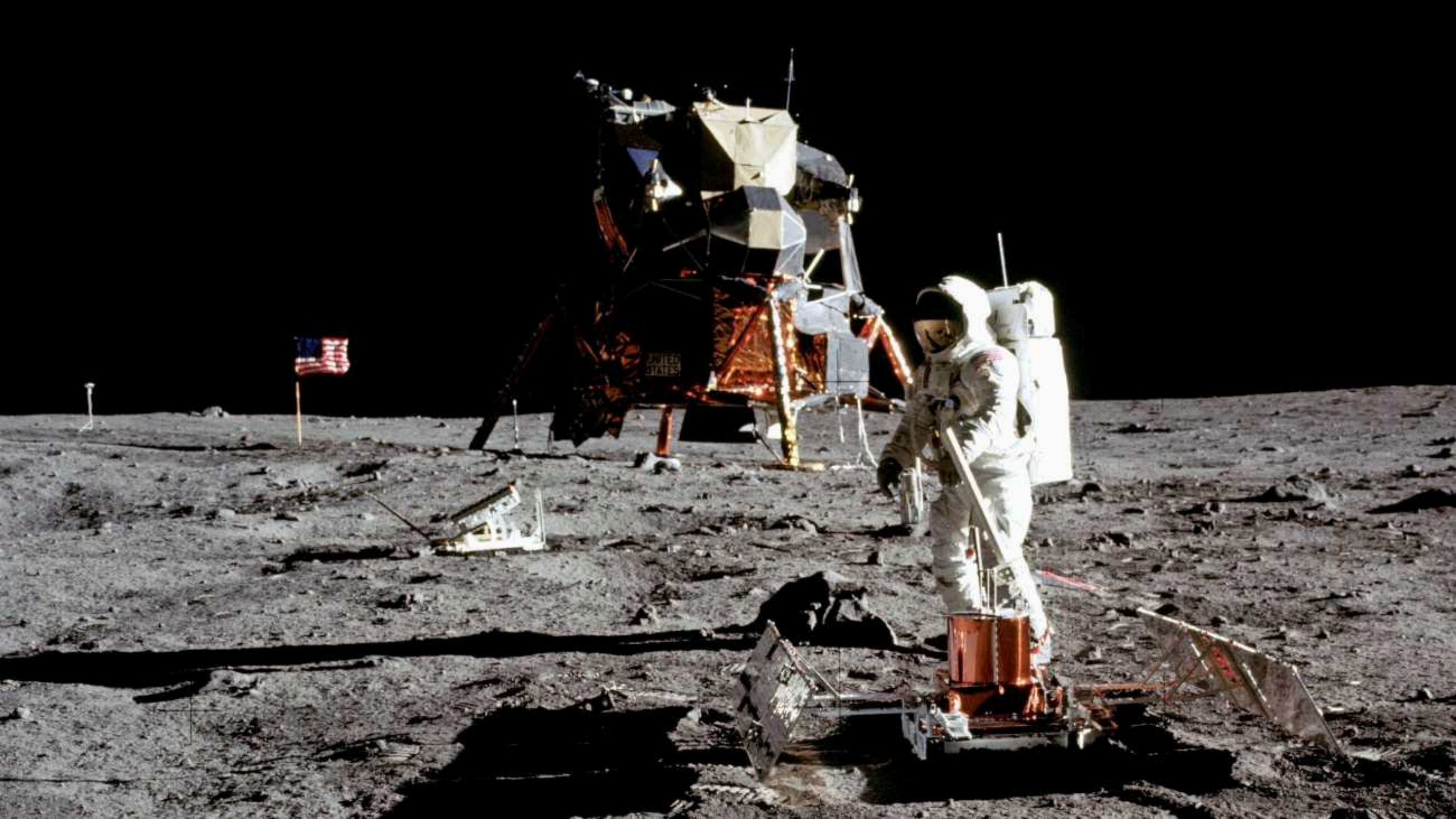
Investerings

16 km

warmtenet

Warmtenet:

- 60% restwarmte datacenters
- 20% Zonthermie
- 20% Bio olie
- Seizoensopslag

Impuls

Proof of principle

Draagvlak

Leercurve

Spanwijdte

Economy of scale

denk groot,
begin klein

2014: WKO, 1
gebouw, 1 bron

2018: tijdelijke
warmtecentrale
14 MW

2022: duurzame
warmteCentrale
42 MW

Realiteit vs Excel

Politiek

Mondiaal

Robuust en flexibiliteit,

Verwachtingsmanagement

ALL 1W 1M 1Y

14/09/22

Gasprijs voor consumenten inclusief netwerkkosten en belastingen obv TTF 2023

100% duurzaam

Laagste warmtetarief

Laagste temperaturen

Alle woningen sluiten aan

Alle koppelkansen benutten

Risicovrij

Iedereen is tevreden

het betere is
de vijand
van het goede

Montesquieu

Wijkaanpak

- Warmtenet
- Isolatieprogramma, riool, verkeer, groen, sociaal, participatie

Effecten

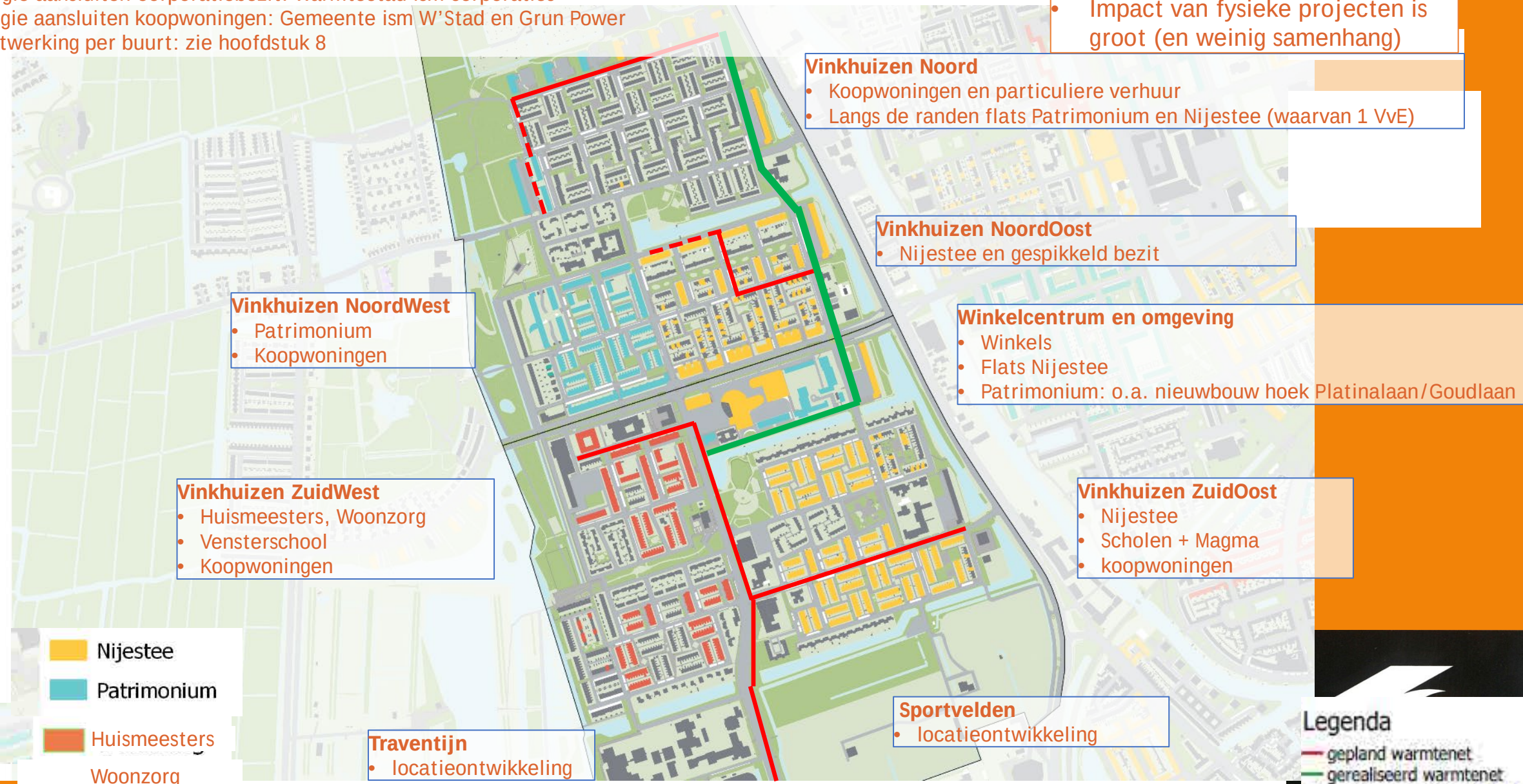
- Andere disciplines nodig
- Afstemming/coördinatie
- Doorlooptijden
- Kosten (verdeling)

Strategie uitrol warmtenet: buurtgerichte aanpak

- Hoofdnet & subnetten: basis om alle buurten in de hele wijk aan te kunnen sluiten op het warmtenet
- Buurtgericht: op basis van eigendom, karakteristiek en samenhang met andere opgaves/projecten
- Regie aansluiten Corporatiebezit: WarmteStad ism corporaties
- Regie aansluiten koopwoningen: Gemeente ism W' Stad en Grun Power
- Uitwerking per buurt: zie hoofdstuk 8

- Sociale problematiek
- Vertrouwen in instanties daalt
- Impact van fysieke projecten is groot (en weinig samenhang)

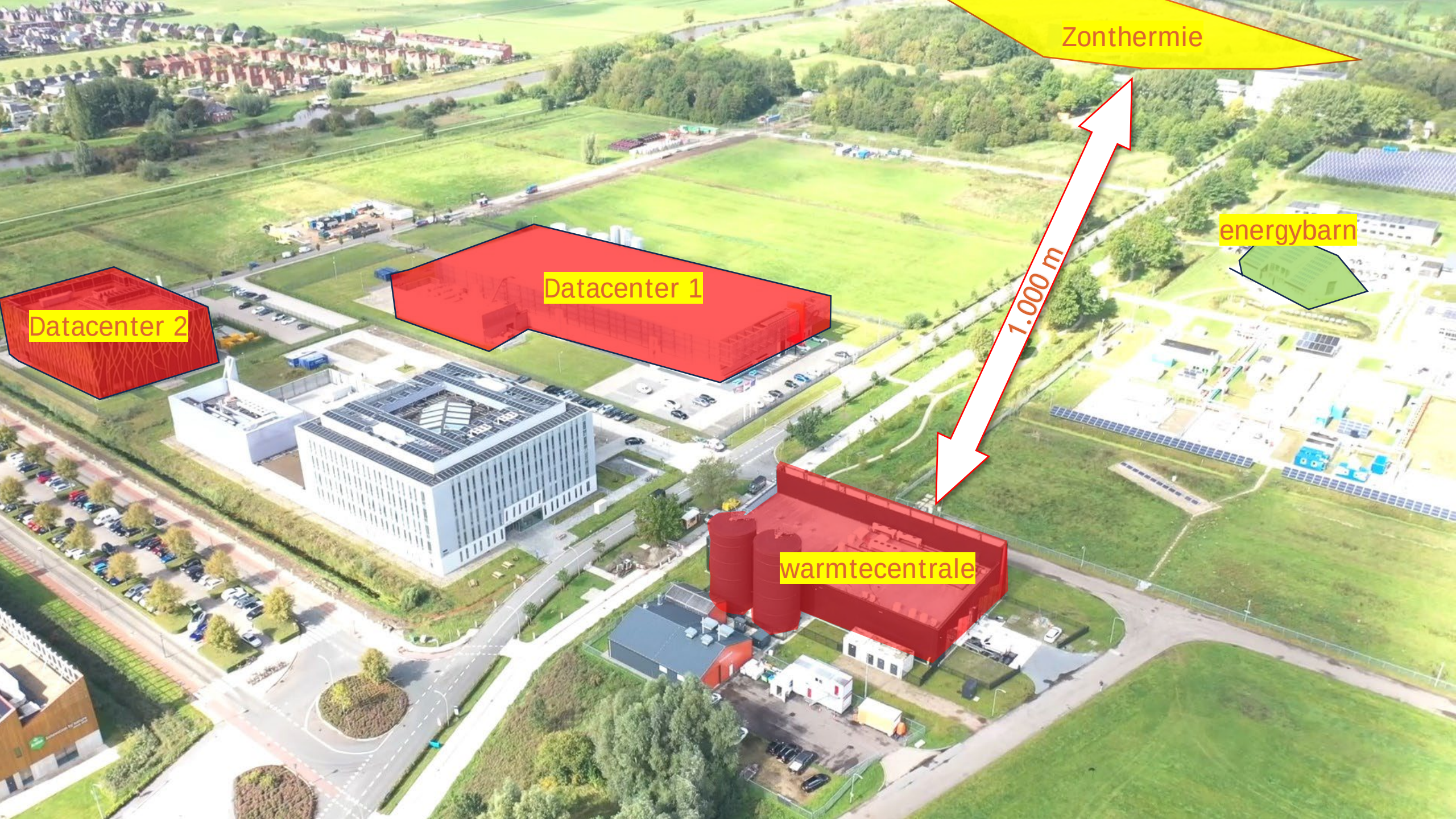

Risico mitigatie
Risico acceptatie
Kansen stimuleren
Omdenken

Elk nadeel heb
zijn voordeel

*Cruijff
Van Hanegem*

Zonthermie

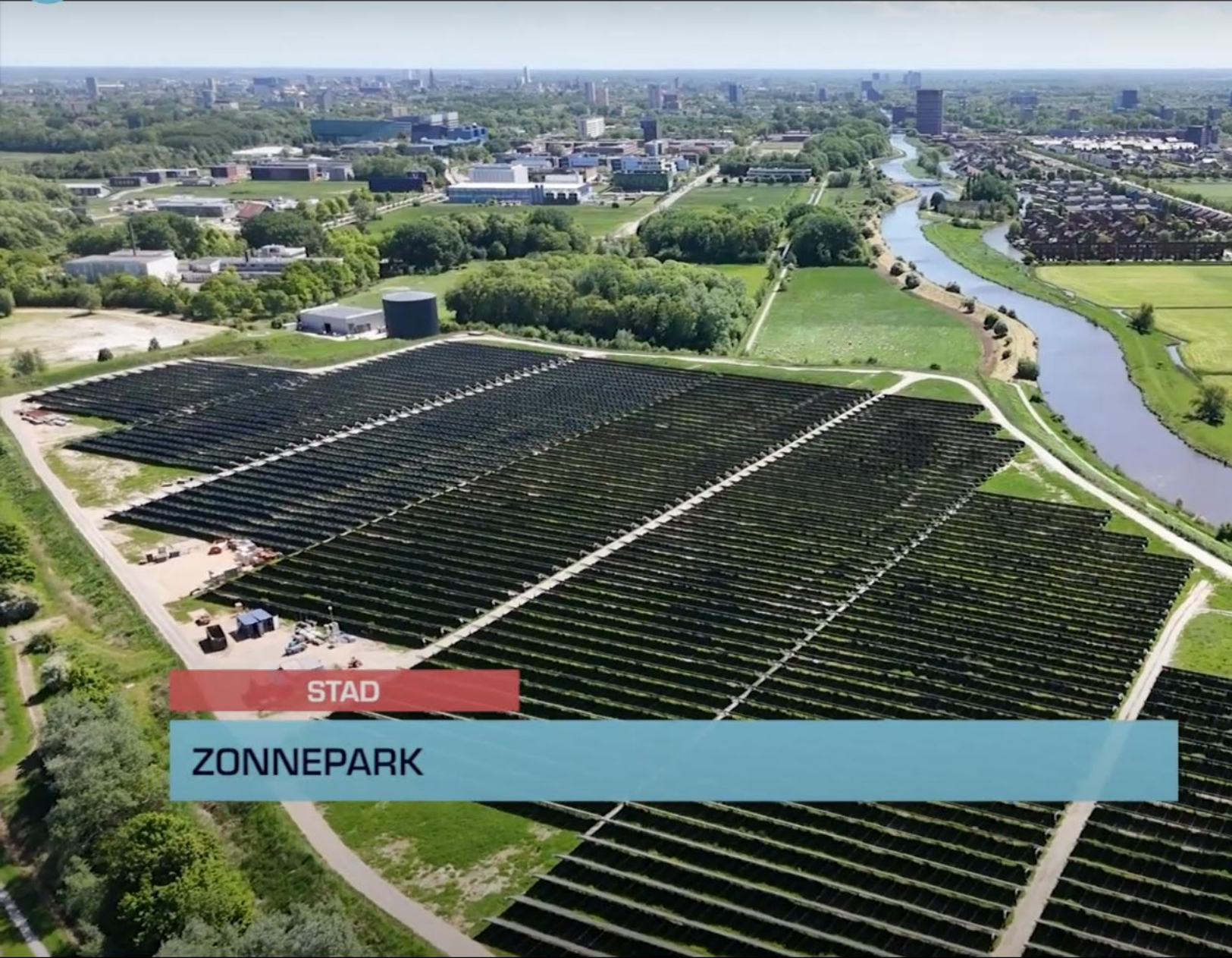
Datacenter 1

Datacenter 2

energybarn

1.000 m

warmtecentrale

Zonthermiepark Dorkwerd

- Grootste zonnewarmtepark van Nederland
- 3e van de wereld
- Opbrengst 25 GWh/jr.
 - Jaarverbruik ca. 2500 woningen

*“There are risks and costs to a program
of action.*

*But they are far less than the longrange
risks and costs of comfortable inaction.”*

Er zijn risico's en kosten
aan een actieprogramma
verbonden.

Maar zij zijn veel minder
dan de langlopende
risico's en kosten
van comfortabel
niets doen.

John.F. Kennedy

JUST DO IT.

Nike

A large group of people, including men, women, and children, are posing for a group photo on a dirt path. They are surrounded by rows of solar panels that stretch into the distance. Many of the people are waving at the camera. In the foreground, a man in a light blue shirt and sunglasses stands with his arms crossed, while a woman in a red shirt and a man in a plaid shirt are taking photos of the group. The background shows more solar panels and a clear sky.

Samenwerking vanuit het perspectief van de energiecoöperatie

23 mei 2025

Wie is Grunneger Power?

- Energiecoöperatie, bestaat sinds 2011 ruim 3200 leden
- Coöperatieve vereniging èn maatschappelijke onderneming met 19 medewerkers, 15 Fte
- 2 coöperatieve zonneparken samen goed voor stroom 900 huishoudens
- Werken aan eerlijk, duurzaam en lokaal energiesysteem in de regio dmv projecten en samenwerkingen
- Vertegenwoordigen leden en inwoners in de (versnelde) Groningse energietransitie

Regie over eigen groene betaalbare energie

**Hoe doen we dat?
(Hou doun wie dat daan?)**

Onze lokale bronnen

- Ververlaten (2017): 7.776 panelen = 2,09 MWp $\approx$ 1,8 GWh jaarlijks
- Meerdorpen (2021): 2.247 panelen = 0,85 MWp $\approx$ 0,82 GWh jaarlijks
- Samen equivalent van jaarlijkse vraag van $600 + 300 = 900$ huishoudens

Schaalniveaus

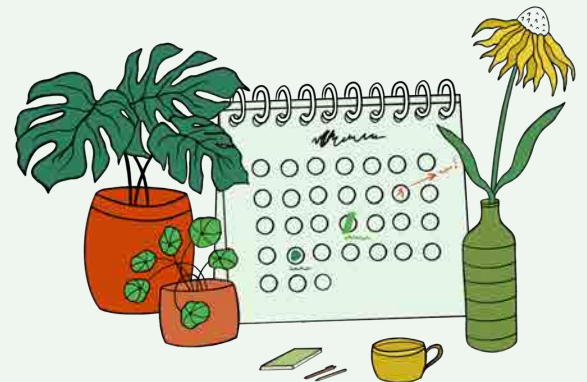
- Partner in Europese projecten
- Onderdeel landelijk netwerk (Energie Samen)
- Provinciaal: onderdeel van en naast provinciale koepel GrEK; kernpartner PEP
- Regionaal: samenwerkingspartner gemeente en ondersteunend voor lokale initiatieven en coöperaties, samenwerking stakeholders en lobby politiek

Onze rol in de Groningse warmtetransitie

Onze rol in de Groningse warmtetransitie

- Onze ervaring
- Wat brengen wij in
- Hoe passen we dat toe
- Samenwerking kan zo..
- Bronnen en gedrag
- Een steun in de rug
- Onze oproep

Onze ervaring

2019 / Paddepoel

2022 / Noordwest

2023 / Intentieovereenkomst

2024 e.v. / PADV

GRUNNEGER
POWER

Onze ervaring

Oorspronkelijk plan:

- Eigen bron
 - Eigen net of eigen subnet
 - Levering warmte
- ❌ Te complex, te risicovol, “kleine teleurstelling”
- ✅ **Maar we zijn gebleven:**

- Organiseren participatie en ontzorgen tot achter de voordeur
- Richten gebruikersraad in

Lange termijn besluitvorming (IOK en SOK tot 2035)

Wat brengen wij in

Energiecoöperaties brengen iets unieks in:

- **Vertrouwen en nabijheid**

Wij staan naast de bewoners, geen aandeelhouder. We kennen de wijk, we kennen de zorgen. We bouwen draagvlak waar anderen weerstand oproepen. We zijn onafhankelijk kunnen een brug slaan tussen bewoners en gemeente of warmtebedrijf.

- **Eigenaarschap, zeggenschap en verantwoordelijkheid**

Als bewoners mede-eigenaar zijn en zeggenschap krijgen, weten ze serieus genomen. Ze denken mee, doen mee en nemen verantwoordelijkheid voor het collectief belang.

Hoe passen we dat toe

Grunneger Power behartigt de belangen van de particuliere eigenaar of huurder van een particuliere verhuurder, ook in een VvE

Voor de overstap

- Inhoud geven aan het aanbod voor deze bewoners
- Ondersteunen bij de keuze
- Adviseren in verduurzaming (eigen) woning

Tijdens de overstap

- Begeleiding en ondersteuning in contact met aannemers en bij werkzaamheden

Na de overstap

- Belangenbehartiging en organisatie zeggenschap via gebruikersraad

Samenwerking kan zo..

In het project:

- Participatie via vertrouwde gezichten
- Eerlijke gesprekken over alternatieven, tarief en duurzaamheid

In het eigenaarschap:

- Letteraandeel coöperatie
- Instemmings- en adviesrecht
- Inzage in beleid & uitvoering

In de operatie:

- Gebruikersraad met echte bevoegdheden
- Toegang tot informatie
- Continue feedback uit de wijk

Bronnen en gedrag

Waarom decentrale bronnen belangrijk zijn:

- Tastbaar eigenaarschap
- Invloed op warmterekening
- Meer verbondenheid en betrokkenheid
- Oplossing voor lokale netcongestie

Wat wij toevoegen:

- Bewoners activeren voor energiezuinig gedrag
- Educatie, monitoring en service
- Systeemvoordeel: lagere kosten, minder verbruik

Een steun in de rug

(M 07) Motie 'De Nieuwe Gereedheidskist'

De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 29 januari 2025 ter bespreking van de Actualisatie Routekaart Groningen CO2 neutraal;

Constateerend dat:

- De in december formeel aangenomen Energiewet energie (elektriciteit maar ook gas, of warmte),¹ waarmee het delen (voor concrete voorbeelden, zie bijlage);
- vernieuwend is dat aan een energiegemeenschap kunnen deelnemen, maar ook micro-gemeenten, waterschappen, provincies, energiegemeenschappen waarin wordt, een bijdrage kunnen leveren
- lagen van het elektriciteitsnet de salderingsregeling van de essentiële rol speelt bij

Overwegende dat:

Partij voor de Dieren

(M 08) Motie vreemd "Betrek de Energie-Initiatieven"

De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 29 januari 2025 ter bespreking van de Actualisatie Routekaart Groningen CO2 neutraal;

Constateerend dat:

- De gemeente Groningen een praktisch dekkend netwerk aan kleine energie-initiatieven heeft die allemaal op lokaal niveau bijdragen aan het verduurzamen van hun eigen wijk/buurt of dorp, zoals Oosterpoort Duurzaam, Lewenborg Energie of de Energiecoöperatie Ten Boer.
- de gemeente Amsterdam energiegemeenschappen als eerste gemeente heeft erkend en een grote rol geeft binnen de energietransitie;¹
- de gemeente Groningen met de regiotafel al jaren energie-initiatieven ondersteunt maar de precieze relatie tussen gemeente en energie-initiatieven, onderlinge rollen en kansen om bij het beleid betrokken te zijn niet altijd duidelijk zijn;
- De energie-initiatieven zelf ook aangegeven hebben hun samenwerking met de gemeente te willen formaliseren.

Overwegende dat:

- de Gemeente Groningen in de Routekaart Groningen CO2-neutraal aangeeft dat de energietransitie een gezamenlijke inspanning is van gemeente, inwoners en organisaties;
- er in Groningen veel energie-initiatieven zijn; en dat zij aangeven deze inspanning ook te willen leveren;

Roept het college op:

- samen met de energie-initiatieven te verkennen hoe de samenwerking geformaliseerd kan worden, bijvoorbeeld door een convenant te realiseren en
- hiervoor als basis te nemen dat energie-initiatieven betrokken zijn bij verschillende beleidsfasen, bijvoorbeeld
 - bij het ontwerpen van het beleid ter uitwerking van de energietransitie
 - bij het uitvoeren van het beleid
 - bij het evalueren van het beleid
 - het voorstellen van verbeteringen

Onze oproep

- Start een warmtebedrijf **niet zonder de wijk**
- Werk **samen** met coöperaties – niet onderaan de streep, maar vanaf het begin
- 👤 Aandacht voor **diversiteit** en betrek het sociaal domein
- 💡 Denk niet alleen publiek, maar ook **lokaal publiek**

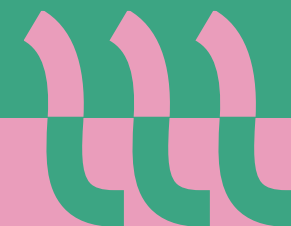
**Bedankt voor jullie aandacht,
uiteindelijk doen we het **samen****

Publiek warmtebedrijf in de praktijk

Dick Takkebos
23 mei 2025

1. Visie, ambitie en (bedrijfs)strategie

2. Klanten, klanten, klanten

3. Dit doe je niet alleen

novar

GRUNNEGER
POWER

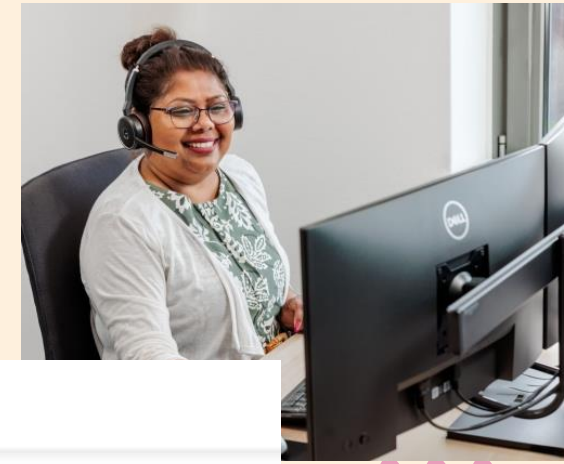
WarmeStad

4. Maatschappelijk verandermanagement

5. De juiste kennis

Autoriteit
Consument & Markt

[ACM.nl](#) > [Publicaties](#)

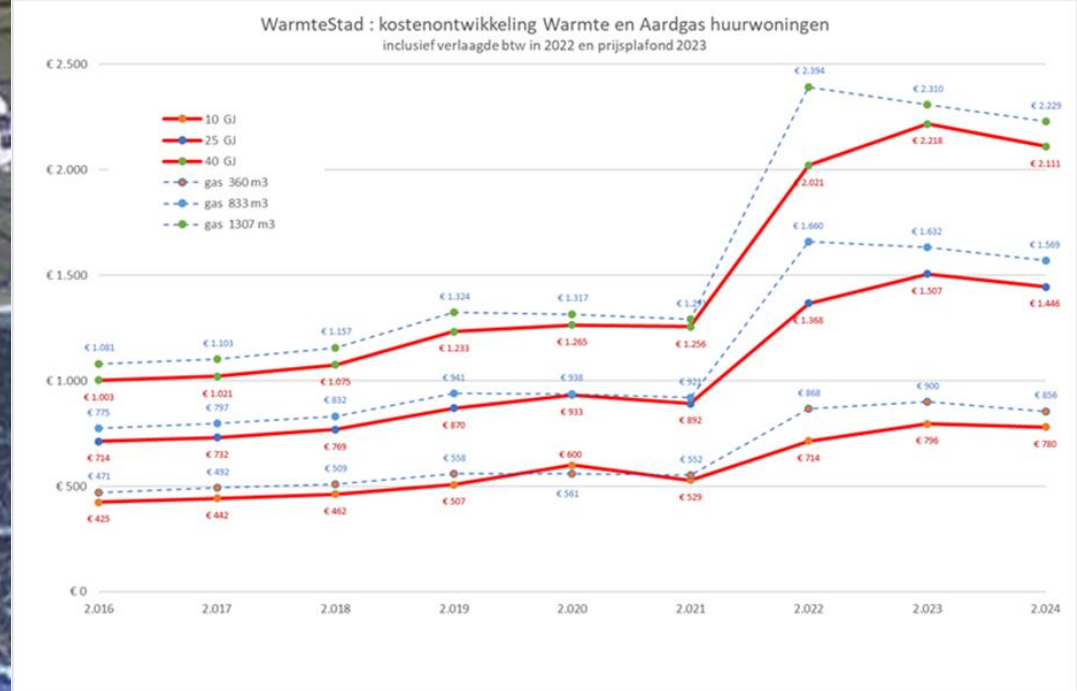
**Warmtestad mag warmte leveren
aan verbruikers**

6. Politiek bedrijf

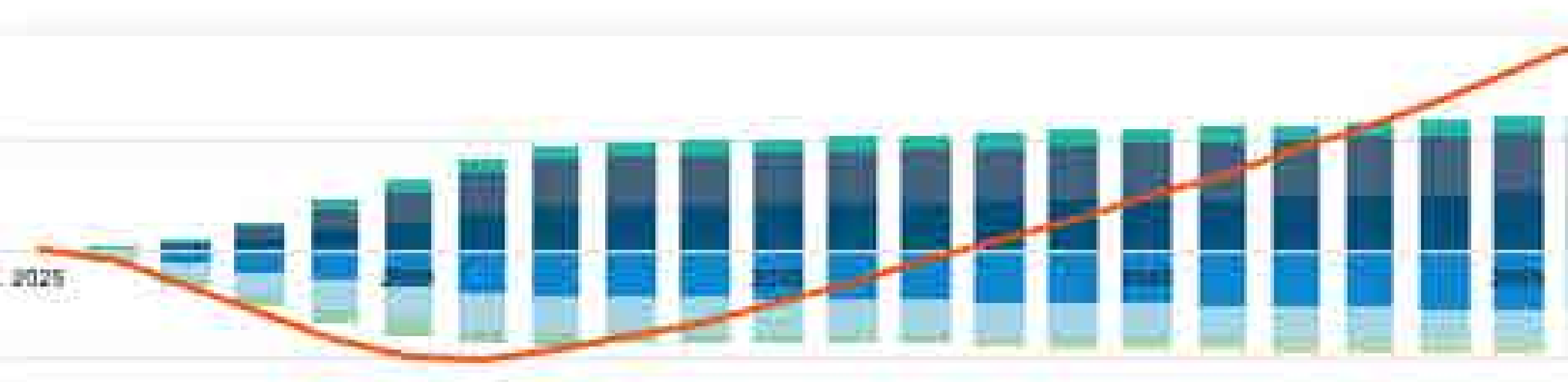

7. Investerings en tarieven

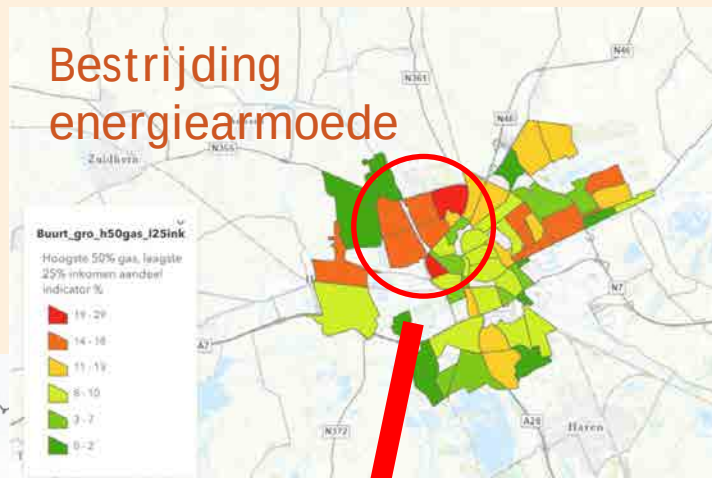
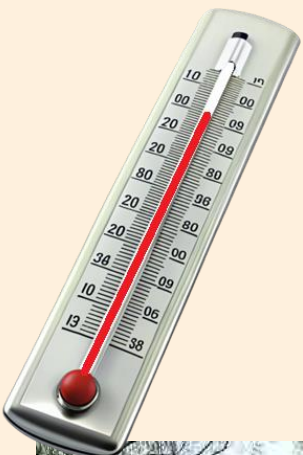

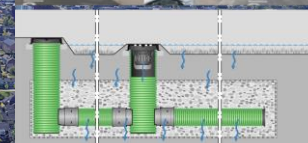
8. Kwestie van lange adem

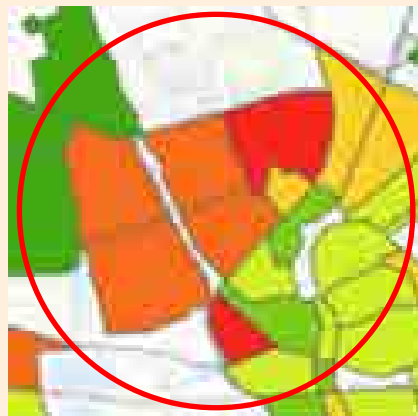
8. Maatschappelijke meerwaarde

Netcongestie

Wijkvernieuwing

9. Doen!

En successen
vieren we met
bewoners.

Wij

werken

aan een duurzame
toekomst

warmtestad.nl

